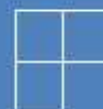

Poczuj miętę do Wieliczki

Strategia rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka na lata 2015 - 2022

**Zespół konsultantów Centrum Doradztwa Strategicznego s.c.
zaangażowanych w prace nad Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka:**

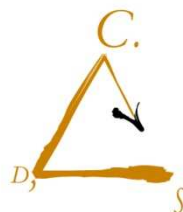
Justyna Szymańska

Cezary Ułasiński

Dagmara Bieńkowska

Magdalena Widuch

Aurelia Gawryś

Centrum Doradztwa Strategicznego

**Współpraca na poziomie
diagnozy do strategii:**

Łukasz Sykała (Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego)

Spis treści

Część I. Wprowadzenie.....	4
1.1 Strategia rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka	4
1.2. Proces konstruowania Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka.....	4
1.3. Struktura dokumentu.....	7
Część II. Diagnostyczna.....	9
2.1. Główne wnioski z raportu o stanie Gminy Wieliczka – diagnoza społeczno-gospodarcza	9
Część III. Strategiczna	17
3.1 Misja rozwoju.....	17
3.2 Plany działań dla domen strategicznego rozwoju.....	19
Część IV. Wdrożeniowa.....	55
4.1 Spójność Strategii z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu.....	55
4.2 Założenia systemu wdrażania i monitorowania Strategii	64
4.3 Wskaźniki monitorowania realizacji Strategii	68
4.4 Procedury wdrażania i monitorowania Strategii.....	73

Część I. Wprowadzenie

1.1 Strategia rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka

Niniejszy dokument „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka” na lata 2015 - 2022 stanowi wynik dyskusji podjętej przez reprezentantów zarówno środowiska społeczno – gospodarczego jak i sektora publicznego nad strategicznymi kierunkami rozwoju gminy Wieliczka na najbliższe lata. Przed uczestnikami szeroko zakrojonych prac strategicznych postawiono kluczowe pytania:

- w jakim kierunku zmierzać by stworzyć optymalne warunki dla rozwoju gminy Wieliczka?
- co zrobić, by osiągnąć założone cele oraz lepiej wykorzystać zasoby gminy Wieliczka?

Okazją do poszukania odpowiedzi na nie był ustrukturyzowany, czerpiący z wielu metod i włączający zróżnicowane grupy mieszkańców proces planowania strategicznego, którego efektem jest niniejszy dokument Strategii. Dokument, który w swoim założeniu ma nie tylko porządkować i upowszechniać plany rozwojowe gminy, ale ma przede wszystkim służyć za praktyczny instrument zarządzania lokalnym rozwojem. Przyjmując takie założenie Strategia pozwala na określenie i wybór optymalnych metod realizacji założonych celów.

1.2. Proces konstruowania Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka

Proces prac nad Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka, który rozpoczęto w czerwcu 2013 r., a zakończono w maju 2014 r., koordynował zespół konsultantów Centrum Doradztwa Strategicznego s.c. D. Bieńkowska, C. Ulański, J. Szymańska.

Prace nad dokumentem Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka opierały się o wykorzystanie szeregu wzajemnie uzupełniających się metod, prac analitycznych, eksperckich i partycypacyjnych, spośród których wymienić należy:

- analizę danych zastanych i prace eksperckie – w ten sposób przeprowadzona została diagnoza zasobów i sytuacji Miasta i Gminy Wieliczka w podziale na sferę przestrzenną, gospodarczą i społeczną;
- pięć spotkań warsztatowych grupy strategicznej, skupiającej przedstawicieli instytucji i organizacji działających na terenie Miasta i Gminy Wieliczka. Wśród uczestników warsztatów byli przedstawiciele następujących instytucji: Kopalnia Soli „Wieliczka” S.A.; Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce; Powiatowy Cech Rzemieślników i Przedsiębiorców w Wieliczce; Wielicka Izba Gospodarcza; Małopolski Bank Spółdzielczy w Wieliczce; Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wieliczce; Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Wieliczce; Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne „Solne Miasto” sp. z o.o. w Wieliczce; Samodzielny Publiczny Zespół Leczenia Otwartego; przedstawiciele hoteli funkcjonujących w Wieliczce; radni Miasta i Gminy Wieliczka i in. Zaprojektowany przez konsultantów Centrum Doradztwa Strategicznego cykl warsztatów z kluczowymi partnerami reprezentującymi mieszkańców zakładał stosowanie metod interaktywnych z użyciem narzędzi treningowych, pozwalających uczestnikom indywidualnie i grupowo identyfikować, analizować i proponować możliwe rozwiązania. Ten sposób pracy sprawiał, że uczestnicy traktowani byli jako eksperci,

- posiadający znaczące doświadczenie. Rolą konsultantów była natomiast koordynacja procesu oraz proponowanie narzędzi i podawanie przykładów rozwiązań. Za najważniejsze uznano stworzenie takiej sytuacji, która pozwalałaby uczestnikom warsztatów uzyskać pewność, że to oni sami, a nie zewnętrzni konsultanci, są autorami analiz i rozwiązań. W czasie tych spotkań wykorzystany został szereg różnego rodzaju metod pracy, takich jak: technika grupy nominalnej, dyskusja moderowana, mini wykłady z użyciem prezentacji multimedialnej, techniki kreatywne;
- zmodyfikowaną metodę delficką, opierającą się o kierowane do uczestników warsztatów zadania/pytania, bazujące na opracowanym i przesłanym materiale powarsztatowym. Po każdym warsztacie spisywano wypracowane przez uczestników materiały, opracowywano je redakcyjnie i przesyłano z powrotem do uczestników warsztatów z prośbą o przeczytanie i wprowadzenie poprawek lub uzupełnień. Konsultanci formułowali pytania dotyczące kwestii niejasnych, prosili o indywidualne opinie i o ponowną ocenę materiałów. Dzięki temu uczestnicy mieli możliwość indywidualnej i odłożonej w czasie analizy, a konsultanci zyskiwali pewność, że nie pominięto istotnych zagadnień i kwestii.
 - spotkania konsultacyjne z sołtysami i radnymi z terenu gminy, podczas których otwarto dyskusję nad wypracowanymi już efektami prac strategicznych oraz poproszono o ich sugestie i propozycje przedsięwzięć, istotnych z punktu widzenia małych wspólnot lokalnych, które powinny się znaleźć w ostatecznej wersji dokumentu;
 - badanie ankietowe wśród mieszkańców gminy (przeprowadzone z zaangażowaniem wielickich gimnazjalistów) – zrealizowane zostało na próbie 322 respondentów. Pierwszym z dwóch głównych celów przeprowadzenia badania było włączenie młodzieży w proces myślenia o rozwoju gminy, rozbudzanie w niej postaw obywatelskich oraz wytworzenie poczucia wpływu na otaczającą ją rzeczywistość. Drugim celem było natomiast stworzenie możliwości dialogu z mieszkańcami Miasta i Gminy Wieliczka na temat poziomu zadowolenia z jego stanu obecnego oraz oczekiwań, potrzeb i propozycji na przyszłość. Bezpośrednim celem badawczym było natomiast poznanie opinii mieszkańców na temat jakości życia w mieście.

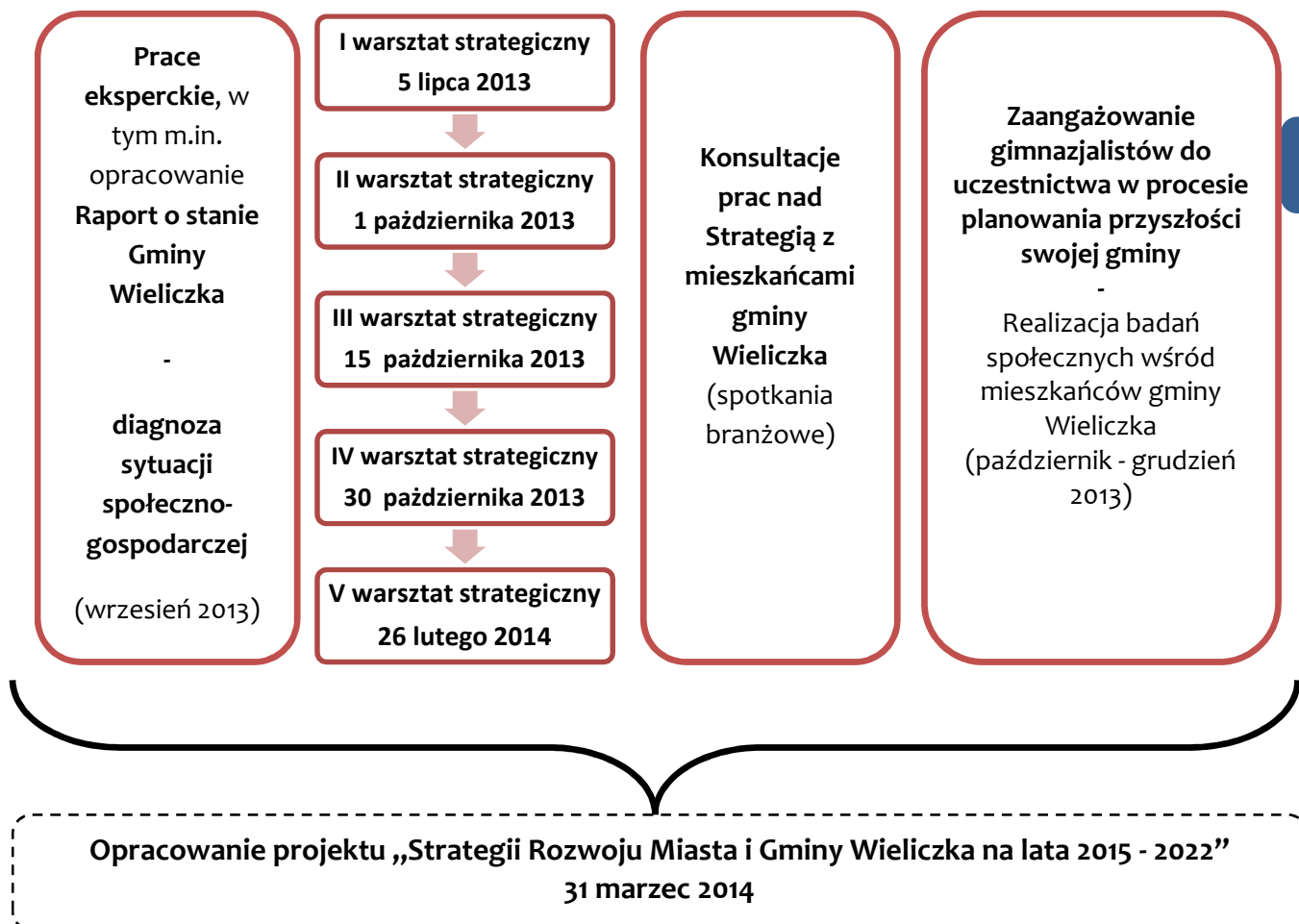
Przygotowany i przeprowadzony przez konsultantów Centrum Doradztwa Strategicznego proces konstruowania dokumentu „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka” na lata 2015-2022 obejmował kilka etapów odnoszących się do poszczególnych poziomów zapisów strategicznych.

Etapy te obejmowały kolejno:

- weryfikację misji rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka w modelu Ashridge (obejmującą: cel zasadniczy, główną aspirację rozwojową gminy; strategię a więc określenie podstawowych domen rozwoju gminy; wartości oraz standardy zachowań organizacyjnych);
- analizę i weryfikację zmian w zakresie zasobów wewnętrznych i tendencji zewnętrznych, budujących pozycję strategiczną gminy;
- weryfikację i aktualizację priorytetowych kierunków rozwoju gminy;
- określenie strategicznych celów rozwoju i obszarów zadań planowanych do realizacji;
- określenie założeń do wdrażania i monitorowania zamierzeń strategicznych.

Przebieg procesu tworzenia Strategii obrazuje poniższy schemat.

Schemat 1. Przebieg procesu prac nad Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka na lata 2015 – 2022.

1.3. Struktura dokumentu

Konstrukcja Strategii Rozwoju Gminy Wieliczka odpowiada logice procesu strategicznego i obejmuje cztery zasadnicze części: część pierwszą – wprowadzającą, część drugą – diagnostyczną, część trzecią – strategiczną i część czwartą – wdrożeniową.

Część I Wprowadzająca

W części pierwszej, stanowiącej wprowadzenie do dokumentu, zawarto główne przesłanki procesu opracowywania Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka – przyjęte założenia wyjściowe, przebieg oraz wykorzystane w procesie metody prac.

7

Część II Diagnostyczna

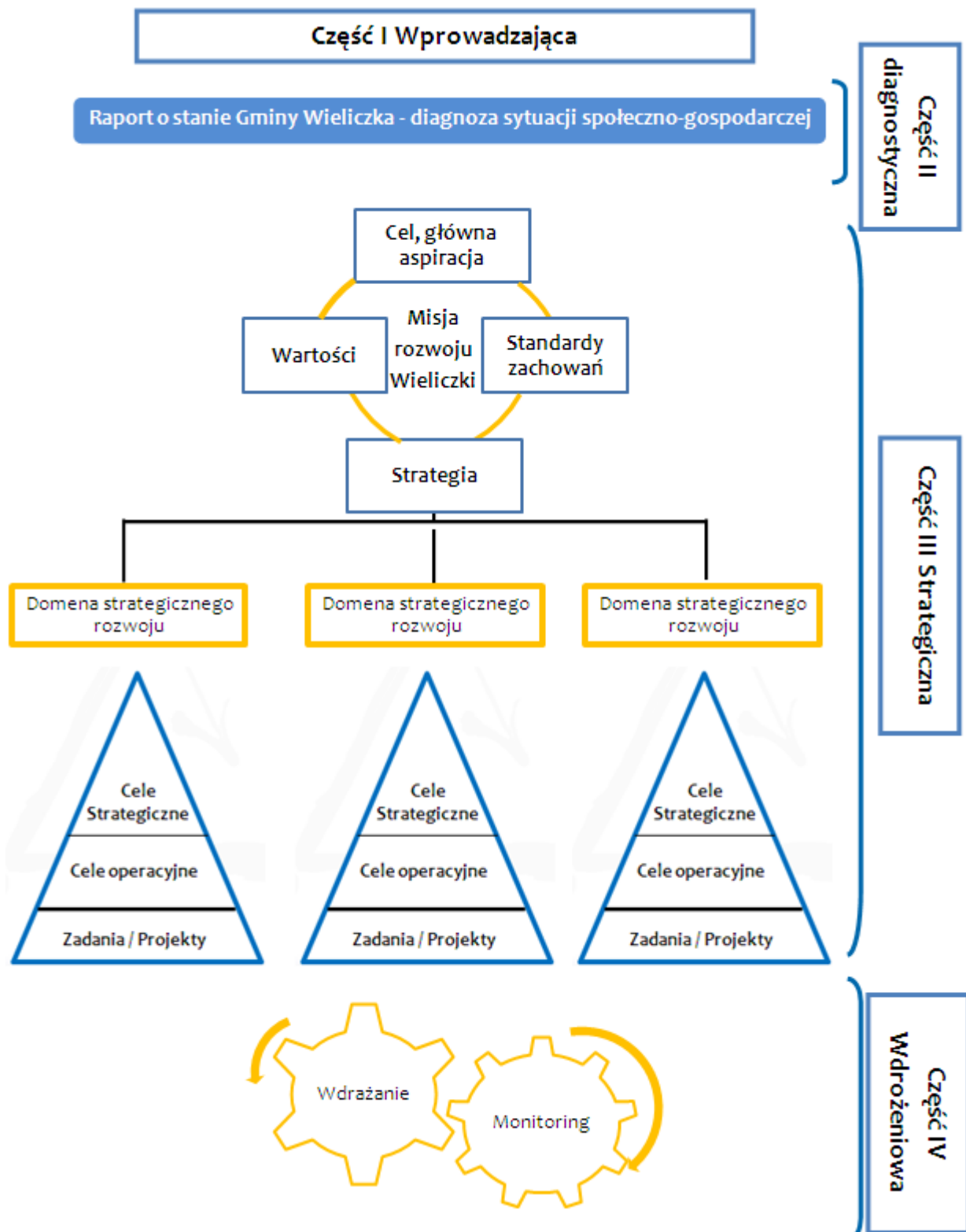
Część druga przedstawia zasadnicze wyniki diagnozy w wymiarze przestrzennym, społecznym, gospodarczym wraz z głównymi trendami rozwojowymi wpisującymi się w lokalizację gminy w strukturze Krakowskiego Obszaru Metropolitarnego.

Część III Strategiczna

W części trzeciej przedstawiono swoisty rdzeń Strategii Rozwoju w postaci misji oraz opisu domen strategicznego rozwoju, uzupełniony o siatkę celów strategicznych, operacyjnych oraz obszarów zadań.

Część IV Wdrożeniowa

Zwieńczenie dokumentu zawiera część czwartą, w której ujęto opis systemu wdrażania i monitorowania Strategii Rozwoju wraz z zestawem służących temu wskaźników, procedur oraz określeniem podmiotów zaangażowanych w proces.

Cześć II. Diagnostyczna

2.1. Główne wnioski z raportu o stanie Gminy Wieliczka – diagnoza społeczno-gospodarcza¹

1. Położenie w przestrzeni geograficznej

Gmina Wieliczka cechuje się **bardzo korzystnym położeniem w przestrzeni geograficznej**. Jest to obszar o zróżnicowanej rzeźbie terenu charakterystycznej dla Pogórza Wielickiego. Terytorium gminy znajduje się w dorzeczu Raby, Wilgi i Serafy (Kondracki J., 2002, *Geografia regionalna Polski*, PWN, Warszawa). Przede wszystkim należy zwrócić uwagę, na takie aspekty lokalizacji gminy Wieliczka w przestrzeni, jak:

- korzystne położenie na tle układu osadniczego województwa małopolskiego – bliskość Krakowa (bezpośrednie sąsiedztwo – odległość drogowa to ok. 13 km, a czasowa 20-30 min. między centrami Krakowa i Wieliczki);
- szersze możliwości zaspokajania przez mieszkańców gminy Wieliczka popytu na usługi wyższego rzędu (m.in. lepszy dostęp do uczelni wyższych, lepszy dostęp do instytucji kultury – kina, teatry, filharmonia i opera, lepszy dostęp do leczenia szpitalnego i specjalistycznych poradni medycznych, instytucji z dziedziny prawa i sądownictwa itp.),
- lepszy dostęp mieszkańców gminy do szerokiego i zróżnicowanego rynku pracy;
- lepszy dostęp mieszkańców gminy do wyspecjalizowanych i relatywnie rzadkich usług handlowych (m.in. sklepy renomowanych marek odzieżowych, sprzęt elektroniczny, specjalistyczny sprzęt sportowy itp.).

Bliskość i silne oddziaływanie Krakowa jest jednym z najważniejszych uwarunkowań wpływających na charakter, kierunek i dynamikę procesów rozwoju gminy Wieliczka. Niemniej jednak oddziaływanie Krakowa może przyjmować dwojaki charakter:

- **pozytywny (stymulujący) wpływ** na rozwój gminy, związany z występowaniem tzw. **efektów rozprzestrzeniania (rozlewania) rozwoju** (np. napływ bądź relokacja inwestycji z Krakowa w kierunku obszarów sąsiadujących związana m.in. z rosnącymi cenami nieruchomości, wzrastającymi kosztami pracy czy też brakiem podaży odpowiednich terenów inwestycyjnych itp.);
- **negatywny (hamujący) wpływ** na rozwój gminy, związany z występowaniem tzw. **efektów wymywania rozwoju** (np. zaspokajanie popytu na dobra i usługi w Krakowie, a nie w miejscu zamieszkania – ograniczenie dochodów lokalnych usługodawców itp.).

Drugim z uwarunkowań wpływających na charakter, kierunek i dynamikę procesów rozwoju gminy Wieliczka, związanych z położeniem na tle układu osadniczego Małopolski jest silna konkurencja ze strony innych gmin Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego (przede wszystkim: Niepołomice, Skawina, Myślenice) w zakresie przyciągania inwestycji (w tym kapitału zagranicznego) oraz mieszkańców.

¹ Pełna diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej znajduje się w załączniku nr 1 do Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka pn. „Raport o stanie Gminy Wieliczka – diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej”.

- **korzystne położenie w hierarchii osadniczej województwa małopolskiego:** miasto Wieliczka jako ośrodek o znaczeniu (zasięgu) subregionalnym (siedziba władz powiatu wielickiego) spełniający różnorodne funkcje (np. administracyjne, gospodarcze, handlowe, usługowe) na rzecz swojego zaplecza – bezpośredniego otoczenia (wyznaczonego granicami powiatu wielickiego);
- **korzystne położenie na tle systemu transportowego województwa małopolskiego:**
 - o położenie na przebiegu drogi krajowej nr 4 (bezpłatna alternatywa dla autostrady A4),
 - o położenie na przebiegu magistrali kolejowej E30 (Zgorzelec – Medyka),
 - o relatywnie bliskie położenie gminy Wieliczka w stosunku do Międzynarodowego Portu Lotniczego im. Jana Pawła II Kraków – Balice (ok. 28 km od centrum Wieliczki),
 - o przez obszar gminy przebiega ponadto autostrada A4, niemniej jednak **na terenie gminy brak jest zjazdu z autostrady**, co należy uznać za poważną barierę rozwojową (zwłaszcza w kontekście przyciągania potencjalnych inwestorów zewnętrznych – w tym kapitału zagranicznego), jedyny węzeł jest zlokalizowany na terenie Krakowa przy północno-zachodniej granicy gminy. Dotychczasową barierą rozwojową był brak dostępu do węzła, gdzie krzyżują się autostrada A4 z drogą ekspresową S7 (wschodnia obwodnica Krakowa), ale obecnie gmina posiada już prawomocne pozwolenie na **budowę drogi łączącej S7 z drogą powiatową**;
- **wysoka dostępność komunikacyjna:**
 - o bardzo dobra dostępność komunikacyjna do Krakowa, zarówno w transporcie drogowym, jak również kolejowym – funkcjonowanie licznych powiązań komunikacji publicznej w tym nocnej (autobusowej i kolejowej), łączących obszar gminy ze stolicą regionu. Jedynie brak ciągłej infrastruktury rowerowej wiążącej oba miasta.

2. Infrastruktura techniczna

Wśród głównych barier rozwojowych gminy Wieliczka (zwłaszcza z punktu widzenia zachodzących procesów suburbanizacji oraz napływu potencjalnych inwestorów), należy uznać **niezadowalający poziom zagospodarowania terenu w zakresie infrastruktury technicznej** (przede wszystkim zaś niski poziom dostępności do systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków bytowo-gospodarczych – zwłaszcza na obszarach wiejskich gminy).

- w 2012 roku z czynnej sieci kanalizacyjnej korzystało 22157 osób, co stanowi 40,7% mieszkańców gminy (w tym 82,2% mieszkańców miasta Wieliczka i 14,7% mieszkańców miejscowości wiejskich), w stosunku do roku 2007 (18521 osób) nastąpił wzrost o 19,6%;
- w 2012 roku oczyszczalnie ścieków obsługiwały 15569 os. - 28,8% mieszkańców gminy (w tym 58,7% mieszkańców miasta Wieliczka i 10,0% mieszkańców miejscowości wiejskich), od 2007 roku, liczba obsługiwanych mieszkańców wzrosła o 816;
- niemniej jednak gmina Wieliczka charakteryzuje się bardzo wysoką aktywnością w zakresie rozbudowy istniejącego systemu odprowadzania oraz oczyszczania ścieków (m.in. przy zaangażowaniu środków pochodzących ze źródeł zewnętrznych):
 - realizacja projektu pn. „Budowa kanalizacji w Gminie Wieliczka” (dofinansowanie ze środków Funduszu Spójności w ramach wdrażania Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko) – całkowita wartość inwestycji: 109,7 mln PLN,

- realizacja projektu pn. „Budowa przyłączy kanalizacyjnych” (dofinansowanie ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej) – całkowita wartość inwestycji: 4,7 mln PLN,
- realizacja projektu pn. „Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków” (dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich) – całkowita wartość inwestycji: 6,5 mln PLN.

Realizacja powyższych projektów, ma przełożyć się na wzrost stopnia wyposażenia gminy w system odbioru i oczyszczania ścieków z 54,8% do 62,9% do końca 2015 r.

W celu przeciwdziałania barierom rozwojowym związanym z niedostatecznym poziomem dostępności do infrastruktury kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków, jak również w celu wzmocnienia poziomu atrakcyjności inwestycyjnej i osiedleńczej oraz konkurencyjności obszaru gminy, rozbudowa istniejącego systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków wydaje się być jednym z najważniejszych i kontynuowanych zadań samorządu gminy w kolejnych latach.

3. Mieszkalnictwo

Gmina Wieliczka odznacza się **bardzo wysokim poziomem atrakcyjności rezydencjonalnej** (osiedleńczej) – obszar gminy jest jednym z kierunków docelowych osób migrujących z Krakowa i osiedlających się w jego strefie funkcjonalnej (suburbanizacja).

- w latach 2008 – 2012 w gminie Wieliczka zaobserwowano **wyraźny przyrost liczby nowych budynków mieszkalnych**; w stosunku do 2008 roku (11665 budynków) ich liczba zwiększyła się o 15,1% (13428 budynki - w 2012 r.). Tempo przyrostu liczby nowych budynków mieszkalnych w gminie Wieliczka było wyższe niż średnio w Polsce, województwie małopolskim, powiecie wielickim, jak również wyższe w porównaniu z gminami: Niepołomice, Myślenice i Skawina;
- wysoki poziom atrakcyjności rezydencjonalnej gminy Wieliczka potwierdzają również wyniki badań prowadzonych przez Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej UJ (Guzik R., Gwosdz K., Działek J., 2013, Klimat inwestycyjny w województwie małopolskim, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Kraków); pod względem poziomu atrakcyjności osiedleńczej gmina Wieliczka zajęła jedną z najwyższych lokat w skali całego województwa małopolskiego (w badaniu wzięto pod uwagę następujące składowe cząstkowe atrakcyjności rezydencjonalnej: atrakcyjność turystyczna i krajobrazowa, warunki mieszkaniowe, dostępność do usług, gmina i samorząd, środowisko społeczne i kapitał społeczny);
- wysoki poziom zaawansowania procesów planowania przestrzennego (całość terenu gminy objęta została obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego);
- umiarkowanie wysoki poziom warunków mieszkaniowych w gminie (względnie wysoka średnia powierzchnia użytkowa 1 mieszkania – 90,1 m, przeciętny poziom wyposażenia mieszkań w zakresie wybranych instalacji techniczno-sanitarnych);

4. Gospodarka

Gmina Wieliczka charakteryzuje się **bardzo wysokim tempem przyrostu nowych podmiotów gospodarczych**. W granicach gminy Wieliczka, w 2012 roku, działalność prowadziło 6 567 podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON. Warto w tym miejscu zauważyć, iż podmioty gospodarki narodowej funkcjonujące na obszarze gminy Wieliczka stanowiły 53,0% całkowitej liczby tego rodzaju jednostek zlokalizowanych na terenie powiatu wielickiego. W latach 2007 – 2012, w gminie Wieliczka, miał miejsce bardzo wyraźny wzrost liczby podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. W porównaniu z 2007 rokiem ilość podmiotów gospodarczych w gminie Wieliczka zwiększyła się o 1 615 (z 4 952), czyli o 32,6%. Tempo przyrostu liczby podmiotów gospodarczych w gminie Wieliczka było wyższe niż średnio w Polsce, województwie małopolskim i powiecie wielickim, jak również wyższe w porównaniu z gminami Myślenice i Skawina.

- gmina charakteryzuje się **bardzo wysokim wskaźnikiem przedsiębiorczości** (liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON w przeliczeniu na 1 000 ludności) – w 2013 roku na każdy 1 000 mieszkańców gminy Wieliczka przypadało **123,8 podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON**, co sprawia że w gminie w której mieszka 55 231 mieszkańców, zarejestrowanych jest 6839 firm;
- gmina Wieliczka charakteryzuje się **bardzo wysokim wskaźnikiem przedsiębiorczości wśród mieszkańców** (liczba osób fizycznych prowadzących własną działalność gospodarczą na 1 000 ludności) – w 2013 roku na każdy 1 000 mieszkańców gminy Wieliczka przypadało **99,13 osób prowadzących własną działalność gospodarczą** (w stosunku do roku poprzedniego wzrost o ponad 3,5%);
- gmina charakteryzuje się **bardzo wysokim poziomem klimatu inwestycyjnego**; w badaniach prowadzonych przez Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej UJ (Guzik R., Gwosdz K., Działek J., 2013, *Klimat inwestycyjny w województwie małopolskim*, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Kraków) gmina Wieliczka w zakresie klimatu inwestycyjnego zajęła 9 lokatę wśród wszystkich małopolskich gmin (w badaniu wzięto pod uwagę następujące elementy klimatu inwestycyjnego: kapitał ludzki, rynek pracy, dostępność transportową, wyposażenie infrastrukturalne, potencjał rynkowy, przedsiębiorczość, firmy otoczenia biznesu, inwestycje zagraniczne, atrakcyjność rezydencjalną, ofertę inwestycyjną oraz aktywność proinwestycyjną gmin);
- wysoki udział sektora prywatnego w strukturze własnościowej podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na obszarze gminy (98,8%), co stanowi fundament rozwoju gospodarczego i gwarantuje stabilność gospodarczą gminy;
- wysoki udział sektora usługowego w strukturze podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie gminy (75,3%) oraz zróżnicowana struktura lokalnej gospodarki pod względem branżowym;
- umiarkowanie wysoki poziom zainteresowania obszarem gminy ze strony zagranicznego kapitału (względnie wysoka liczba spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego na 1 000 mieszkańców – 1,0);
- względnie wysoka samodzielność finansowa gminy (względnie wysoki udział dochodów własnych w dochodach budżetowych ogółem – 52,1%).

5. Rynek pracy

Korzystna sytuacja w obszarze lokalnej gospodarki przekłada się na relatywnie **niski poziom bezrobocia wśród mieszkańców gminy Wieliczka** (w 2012 roku na każde 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym przypadało przeciętnie 6,8 osób pozostających bez pracy). Niemniej jednak należy odnotować, iż w latach 2007 – 2012 w gminie Wieliczka miał miejsce **wyraźny przyrost liczby bezrobotnych**; wzrost rozmiarów bezrobocia w gminie należy wiązać z efektami globalnego kryzysu gospodarczego (wzrost bezrobocia w gminie rozpoczął się w 2008 roku).

- powiązania dojazdów do pracy pomiędzy Gminą Wieliczka i Krakowem są silne, ponieważ spośród wszystkich osób dojeżdżających do pracy do Krakowa największy odsetek, czyli 3,7% stanowią mieszkańcy obszaru wiejskiego Gminy Wieliczka, drugi w klasyfikacji jest Zabierzów stanowiący 2,4% dojeżdżających, a na trzecim miejscu znajduje się miasto Wieliczka osiągając 2,2% dojazdów do pracy. Pozostałe ośrodki konkurujące z Wieliczką tj. Niepołomice, Skawina i Myślenice wraz z ich obszarami wiejskimi stanowią 2,0% i mniej spośród wszystkich dojeżdżających do pracy, co wskazuje na mniejsze powiązania w ramach Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego.

6. Ludność i demografia

W latach 2007 – 2013 w gminie Wieliczka zaobserwowano **bardzo wyraźny przyrost liczby ludności** (w stosunku do 2007 roku, gdy liczba mieszkańców wynosiła 49337, ich liczba zwiększyła się o 12% - w 2013 r. wynosi 55231). Tempo wzrostu liczby ludności w gminie było znacznie wyższe niż średnio w Polsce, województwie małopolskim i powiecie wielickim oraz znacznie wyższe niż w gminach Myślenice i Skawina; niemniej jednak dynamika przyrostu mieszkańców w gminie Wieliczka była porównywalna z obszarem gminy Niepołomice).

Liczba mieszkańców gminy Wieliczka					
ogółem					
ogółem		mężczyźni		kobiety	
2007 r.	2013 r.	2007 r.	2013 r.	2007 r.	2013 r.
49337	55231	23922	26901	25415	28330
w wieku przedprodukcyjnym					
ogółem		mężczyźni		kobiety	
2007 r.	2013 r.	2007 r.	2013 r.	2007 r.	2013 r.
10311	11319	5316	5919	4995	5400
w wieku produkcyjnym					
ogółem		mężczyźni		kobiety	
2007 r.	2013 r.	2007 r.	2013 r.	2007 r.	2013 r.
31676	35006	16287	18197	15389	16809
w wieku poprodukcyjnym					
ogółem		mężczyźni		kobiety	
2007 r.	2013 r.	2007 r.	2013 r.	2007 r.	2013 r.
7350	8906	2319	2785	5031	6121

- w latach 2007 – 2012 w gminie Wieliczka stale utrzymywało się **dodatnie saldo ruchu naturalnego** (dodatni przyrost naturalny) i **dodatnie saldo ruchu wędrownego** (dodatnie saldo migracji);

- główną przyczyną przyrostu rzeczywistego ludności, a co za tym wzrost liczby mieszkańców gminy Wieliczka, jaki miał miejsce w latach 2007 – 2012 jest wysokie dodatnie saldo migracji (w 2012 roku saldo migracji w gminie Wieliczka kształtowało się na poziomie **10,9%**); wysokie saldo migracji w gminie Wieliczka należy wiązać przede wszystkim z **zachodzącymi procesami suburbanizacji** (w strukturze osób osiedlających się na obszarze gminy, w 2012 roku, dominowały osoby opuszczające obszary miejskie); bliskość Krakowa w połączeniu z wysokim poziomem atrakcyjności rezydencjonalnej gminy Wieliczka sprawiają, iż jej teren staje się punktem docelowym dla osób opuszczających Kraków;
- procesy suburbanizacji mogą wpływać na rozwój gminy Wieliczka w dwojaki sposób:
 - **pozytywny:** wzrost wpływów budżetowych z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych;
 - **negatywny:** wzrost presji osadnictwa na środowisko przyrodnicze (zwłaszcza przy niskim poziomie dostępności systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków), wzrost jednostkowych kosztów utrzymania infrastruktury i świadczenia usług publicznych (nie wszystkie osoby osiedlające się na terenie gminy dokonują zameldowania na jej obszarze – korzystają z infrastruktury i usług publicznych na miejscu, płacąc jednocześnie podatki w poprzednim miejscu zamieszkania – szacuje się, że liczba mieszkańców bez meldunku to ok. 7 000 osób).
- niski poziom dostępności do usług zdrowotnych w zakresie ambulatoryjnych świadczeń medycznych (bardzo duża liczba mieszkańców przypadających na 1 przychodnię – 3 200);
- niski poziom dostępności do usług aptecznych (bardzo duża liczba ludności przypadająca na 1 aptekę ogólnodostępną lub 1 punkt apteczny – 3 626);
- bardzo niski udział mieszkańców objętych różnego rodzaju świadczeniami środowiskowej pomocy społecznej (4,6%), co pozytywnie wyróżnia Wieliczkę na tle kraju i regionu.

7. Edukacja, wychowanie, kultura

Gmina Wieliczka charakteryzuje się **bardzo niską wartością współczynnika skolaryzacji netto** dla szkół gimnazjalnych (83,9%).

- współczynnik skolaryzacji netto jest miarą obrazującą stosunek liczby uczniów (na początku roku szkolnego) na danym poziomie nauczania (w określonej grupie wiekowej) do liczby mieszkańców w grupie wiekowej, jaka odpowiada temu poziomowi nauczania; miernik ten odzwierciedla odsetek uczniów pobierających naukę w szkołach zlokalizowanych na obszarze poszczególnych jednostek terytorialnych; wartość współczynnika skolaryzacji netto powyżej 100% oznacza, iż w placówkach edukacyjnych położonych na terenie określonej gminy naukę pobiera więcej uczniów niż wynikałoby to z ewidencji ludności; obowiązkowi szkolnemu na poziomie gimnazjalnym podlegają osoby w wieku 13 – 15 lat;
 - niską wartość współczynnika skolaryzacji netto w gminie Wieliczka może wynikać z faktu, że pewna część uczniów po zakończeniu edukacji na szczeblu podstawowym kontynuują naukę w gimnazjach położonych w granicach innych gmin (np. Kraków, Niepołomice) – jest to zauważalny wskaźnik mówiący o tym, że

Kraków jako pobliski atrakcyjny ośrodek szkolnictwa i nauki przejmuje uczniów gimnazjum.

- wyraźna poprawa dostępności do usług wychowania przedszkolnego na obszarze gminy (wzrost liczby miejsc dla dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w latach 2007 – 2012 o 120,2%);
- na przestrzeni lat 2007 – 2013 liczba dzieci w przedszkolach wzrosła o ponad 38% - w 2007 roku w wielickich przedszkolach uczyło się 524 przedszkolaków, a w 2013 – 725. Opiekę nad nimi sprawowało 68 wychowawców, to o 14 więcej niż w 2007 r.;
- zdecydowany wzrost miejsc i dzieci w przedszkolach niepublicznych – z poziomu 232 miejsc w 2007 roku do 1032 w 2013 roku (443%) oraz z 204 przedszkolaków do 895 w 2013 roku (438%);
- dobra dostępność szkół, ale w związku z ciągłym napływem nowych mieszkańców, konieczna jest rozbudowa infrastruktury oświatowej;
- wzrost liczby uczniów i nauczycieli w szkołach podstawowych – odpowiednio o 4% i 14% na przestrzeni lat 2007-2013;
- stały wzrost uczniów szkoły muzycznej I stopnia – na przestrzeni lat 2007 – 2013 o 86% - wobec tak dużego zainteresowania edukacją muzyczną zauważalny jest brak szkoły muzycznej II stopnia;
- spadek liczby uczniów w gimnazjach o 15,6% – w 2007 r. było 1596 gimnazjalistów, w 2013 r. – 1381; równocześnie liczba nauczycieli zmniejszyła się jedynie o 3 etaty;
- Stały wzrost wydatków na oświatę o 73% z poziomu 37 827 759,33 zł w 2007 roku, do 65 274 163,86 zł w 2013 r.;
- wyraźny wzrost zainteresowania mieszkańców ofertą organizowanych imprez kulturalnych (wzrost liczby uczestników wydarzeń kulturalnych w latach 2007 – 2012 o 76,8%);
- względnie wysoki poziom zainteresowania mieszkańców ofertą organizowanych wydarzeń kulturalnych (relatywnie wysoka liczba uczestników imprez kulturalnych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców – 663);
- wyraźny wzrost zaangażowania mieszkańców w funkcjonowanie kół (klubów) kulturalnych (ponad pięciokrotny wzrost liczby członków klubów kulturalnych w latach 2007 – 2012);
- wyraźny wzrost zaangażowania mieszkańców w działalność zespołów artystycznych (wzrost liczby członków zespołów artystycznych w latach 2007 – 2012 o 62,0%);
- wysoki poziom zaangażowania mieszkańców w działalność zespołów artystycznych (wysoka liczba członków zespołów artystycznych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców – 15);
- niewielki spadek poziomu czytelnictwa wśród mieszkańców (spadek liczby czytelników bibliotek publicznych w latach 2007 – 2012 o 1,8%);
- niski poziom czytelnictwa wśród mieszkańców (niska liczba czytelników bibliotek na 1 000 mieszkańców – 156);
- poprawa dostępności do usług bibliotecznych (wzrost liczby woluminów pozostających w dyspozycji placówek bibliotecznych w latach 2007 – 2013 o 3,2%);
- brak nowoczesnej biblioteki.

8. Turystyka

Sfera turystyki bez wątpienia stanowi jedną z najważniejszych przewag konkurencyjnych oraz czynników rozwoju gminy Wieliczka.

- Gmina Wieliczka charakteryzuje się **bardzo wysokim poziomem atrakcyjności turystycznej**, tak pod względem walorów turystycznych (przede wszystkim cenne obiekty dziedzictwa kulturowego UNESCO na czele z Kopalnią Soli „Wieliczka” (średnioroczna liczba odwiedzających – 1,2 mln osób) i Zamkiem Żupnym), jak również infrastruktury turystycznej (rozwinęta i zróżnicowana baza noclegowo-gastronomiczna);
- wysoka atrakcyjność turystyczna gminy przekłada się **na bardzo wysokie zainteresowanie turystów** (w 2012 roku na każdy 1 000 ludności gminy przypadało 1 004 osoby korzystające z noclegów w obiektach zbiorowego zakwaterowania funkcjonujących na jej obszarze);
- **umiarkowanie wysoki poziom dostępności usług turystycznych w zakresie zbiorowego zakwaterowania** (względnie wysoka liczba miejsc noclegowych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców – 12);
- wyraźny wzrost zainteresowania turystów ofertą obiektów zbiorowego zakwaterowania na terenie gminy (wzrost liczby turystów korzystających z noclegów na terenie gminy w latach 2007 – 2013 o 155,1%);
- bardzo widoczna **poprawa dostępności do usług turystycznych** w zakresie zbiorowego zakwaterowania (wzrost liczby miejsc noclegowych w latach 2007 – 2012 o 73,0%);
- Wieliczka posiada doświadczenie w zakwaterowaniu europejskich reprezentacji narodowych w piłce nożnej – wielicka baza treningowa podczas Euro 2012 – jej prestiż jako miejsca pobytowego wzrósł;
- w latach 2007-2014 szczególnie inwestowano w obiekty sportowo-rekreacyjne, które również podnoszą atrakcyjność turystyczną Gminy Wieliczka. Za sztandarową inwestycję uznaje się budowę stadionu lekkoatletycznego oraz Centrum Edukacyjno-Rekreacyjnego „Solne Miasto” w Wieliczce. Średniorocznie z usług Centrum korzysta:
 - o 450 000 osób – pływalnia;
 - o 100 000 osób – hala sportowa;
 - o 50 000 osób - zajęcia ruchowe Fitness;
 - o 15 000 osób – lodowisko;
 - o 50 000 osób – publiczność w trakcie zorganizowanych imprez².

² Dane uzyskane z Centrum Edukacyjno-Rekreacyjnego „Solne Miasto” sp. z o.o. w Wieliczce.

Cześć III. Strategiczna

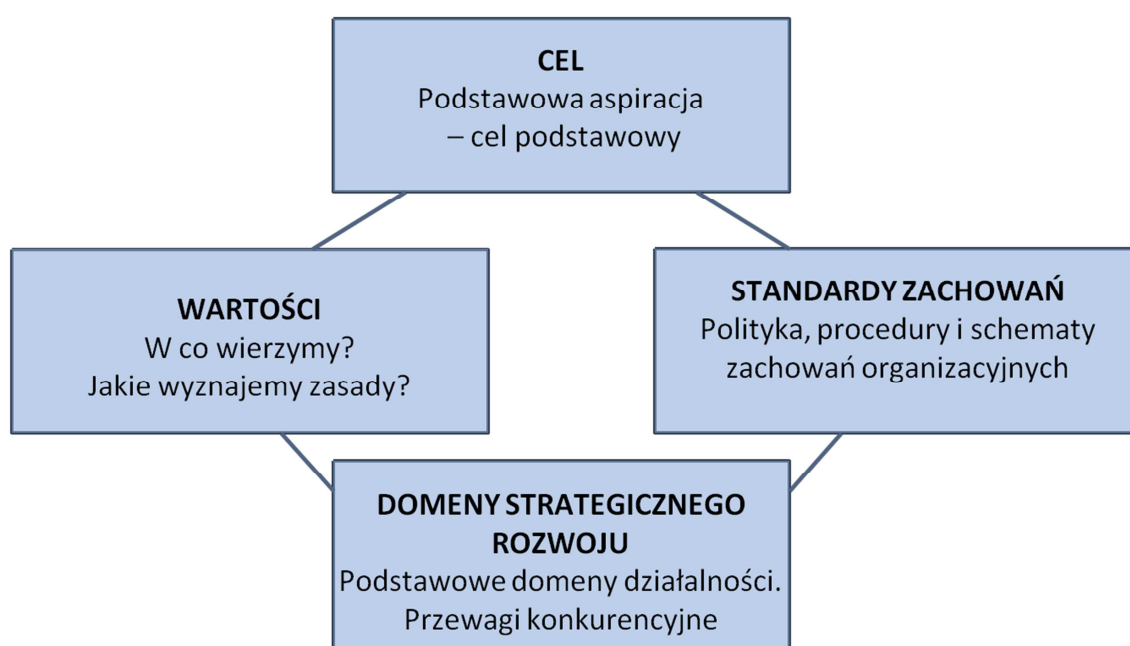
3.1 Misja rozwoju

Myślenie o rozwoju Miasta i planowanie działań mających na celu zapewnienie optymalnych warunków dla postępu ekonomiczno-społecznego wymaga uzyskania na wstępie odpowiedzi na podstawowe pytania: *po co to robimy i co jest naszą aspiracją? Jakie są obszary, w których chcemy skoncentrować swoje wysiłki? W oparciu o jakie wartości działamy? Jakie standardy prowadzenia polityki rozwoju są dla nas istotne?* Pytania te odnoszą się w równym stopniu do firm, instytucji publicznych, jak i organizacji pozarządowych zastanawiających się nad swoim rozwojem, a odpowiedź na nie określa się najogólniej jako opis Misji lub precyzyjniej - poczucie Misji (ang. *sens of mission*). W tym właśnie duchu wypracowana została misja rozwoju Gminy i Miasta Wieliczka, która zgodnie z wykorzystanym w procesie strategicznym modelem Ashridge złożona jest z czterech elementów. Na misję składają się zatem:

- **główny cel** – zasadnicza aspiracja rozwoju;
- **domeny strategicznego rozwoju** – podstawowe obszary prowadzenia polityki rozwoju;
- **wartości** – istotne z punktu widzenia rozwoju miasta wartości, to w co wierzymy;
- **standardy zachowań organizacyjnych** – procedury, polityki i schematy działania.

Tak skonstruowaną misję rozwoju Gminy i Miasta Wieliczka, choć złożoną z czterech elementów, należy postrzegać i odczytywać jako integralną całość. Misja w modelu Ashridge to zatem zarówno główny cel wyznaczający zasadniczy kierunek dążeń, domeny strategicznego rozwoju – wskazujące obszary koncentracji wysiłków, jak i wartości oraz standardy zachowań, które towarzyszą procesowi wyboru i realizacji zadań, wpisujących się w określone w celu i strategii główne kierunki rozwoju. W takim ujęciu misja stanowi „rdzeń” dokumentu Strategii, który kolejno wypełniany i uszczegółowiany jest (w następnych rozdziałach) poprzez zapisy celów strategicznych, celów operacyjnych oraz propozycji zadań.

Czteroelementowa misja rozwoju Gminy i Miasta Wieliczka przedstawiona jest poniżej.

Cel, główna aspiracja rozwoju Gminy Wieliczka

- **Wieliczka buduje swoją światową markę.** Jako jeden z wierzchołków turystycznego trójkąta „Kraków – Wieliczka - Oświęcim” jest miejscem, które zagraniczni i krajowi turyści muszą zobaczyć. Zachwycają się wyjątkową Kopalnią Soli - podziemną częścią miasta, Zamkiem Żupnym, ale także dają się zauroczyć klimatem małego miasteczka, któremu ton nadają pełne uroku restauracyjki i kawiarnie, sklepiki z pamiątkami, galerie oraz wydarzenia kulturalne.
- Wieliczka to **rozwijająca się gospodarczo gmina z dominującą rolą przemysłu turystycznego.** Turystyka jest kołem zamachowym gospodarki gminy. Hotele, gastronomia, galerie, wydarzenia kulturalne, infrastruktura obsługująca turystykę, to dziedziny, w których powstają miejsca pracy dla jej mieszkańców. **Gmina dba także o tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości w innych obszarach** takich, które nie są inwazyjne dla środowiska i nie umniejszają potencjału turystycznego Gminy.
- **Wieliczka to dobra, wygodna do zamieszkania Gmina** - można tu rozwinąć swoje pasje, uczyć się przez całe życie, realizować osobiste aspiracje a także korzystać z edukacji na wysokim poziomie. Mieszkańcy Gminy żyją w miejscu bezpiecznym, gdzie zapewnione są **europejskie standardy życia**, a w zasięgu ręki dostępne atrakcje Krakowa. Wieliczka to gmina gdzie **mieszkańcy mają szansę brać odpowiedzialność za rozwój swojego otoczenia** i wpływać na ważne dla Gminy rozstrzygnięcia.

18

Domeny strategicznego rozwoju Gminy Wieliczka

Domena 1. **Funkcjonalna gmina – wysoka jakość usług komunalnych, komunikacyjnych i administracyjnych.**

Domena 2. **Gmina rozwijająca swój kapitał społeczny.**

Domena 3. **Zdrowa i sportowa Gmina Wieliczka.**

Domena 4. **Wieliczka zwrócona ku turystom i kuracjom.**

Domena 5. **Wieliczka – dobre miejsce na biznes.**

Wartości

- Dobrobyt mieszkańców - komfort życia, bezpieczeństwo, zdrowie;
- Odwoływanie się do tradycji lokalnych;
- Solidarność, partycypacja, poszanowanie form dialogu;
- Edukacja, rozwój zawodowy i osobisty;
- Szacunek, tolerancja, przyzwoitość, honor, życzliwość.

Standardy zachowań

1. Rozwój Gminy odbywa się w sposób **zaplanowany, przemyślany i profesjonalny**, gwarantujący racjonalność i efektywność podejmowanych działań.
2. Podejmowanie ważnych dla rozwoju Gminy i jej mieszkańców decyzji i działań odbywa się w oparciu o **zasadę transparentności, z możliwie największym udziałem jego mieszkańców** (konsultacje społeczne, partycypacja społeczna).
3. Kierujemy się **konsekwencją w realizacji ustalonych celów i zamierzeń** zwracając **szczególny nacisk na jakość realizowanych działań** (tj. terminowość, zapewnienie odpowiednich zasobów w tym finansowych).
4. Stawiamy na **merytorykę w podejmowanych działaniach** opierająca się na własnej wiedzy oraz wiedzy zewnętrznych ekspertów w danej dziedzinie.
5. W zarządzaniu Gminą i jej rozwojem **wykorzystujemy nowoczesne metody i technologie**.
6. **Współpraca międzysektorowa** jest kluczowa dla skutecznego i efektywnego rozwoju Gminy Wieliczka.

3.2 Plany działań dla domen strategicznego rozwoju

Zgodnie z zapisem misji rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka wyodrębniono pięć domen (obszarów) strategicznego rozwoju. Są one następujące:

Domena 1. **Funkcjonalna gmina – wysoka jakość usług komunalnych, komunikacyjnych i administracyjnych.**

Domena 2. **Gmina rozwijająca swój kapitał społeczny.**

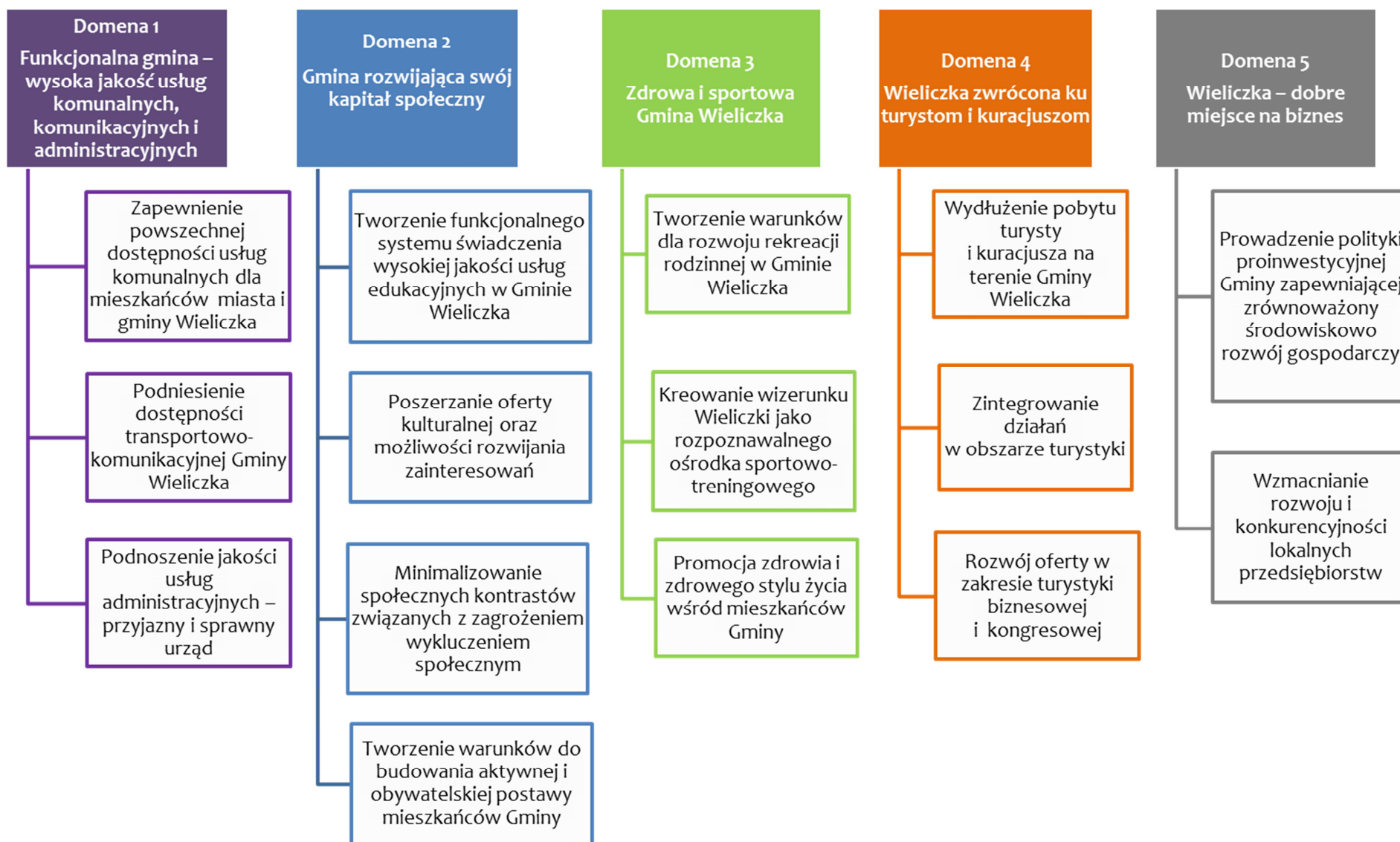
Domena 3. **Zdrowa i sportowa Gmina Wieliczka.**

Domena 4. **Wieliczka zwrócona ku turystom i kuracjom.**

Domena 5. **Wieliczka – dobre miejsce na biznes.**

W ramach niniejszego rozdziału przedstawiono krótką charakterystykę każdej z domen strategicznego rozwoju wraz ze wskazaniem głównych silnych i słabych stron Miasta i Gminy Wieliczka, w ich ramach (określone zostały one w efekcie diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej Miasta i prac grupy strategicznej) oraz planami działań dla każdej z nich. Plan działania dla domeny obejmuje trzy zasadnicze poziomy:

1. poziom celów strategicznych (odpowiadających na pytanie: po co to robimy?);
2. poziom celów operacyjnych (odpowiadających na pytanie: jak to robimy?);
3. poziom zadań (odpowiadających na pytanie: co konkretnie robimy?).

DOMENA 1.

Funkcjonalna gmina – wysoka jakość usług komunalnych, komunikacyjnych i administracyjnych

W ramach powyższej domeny, podczas dyskusji o pożądanym stanie docelowym, wskazano na trzy pożądane kierunki. Są nimi:

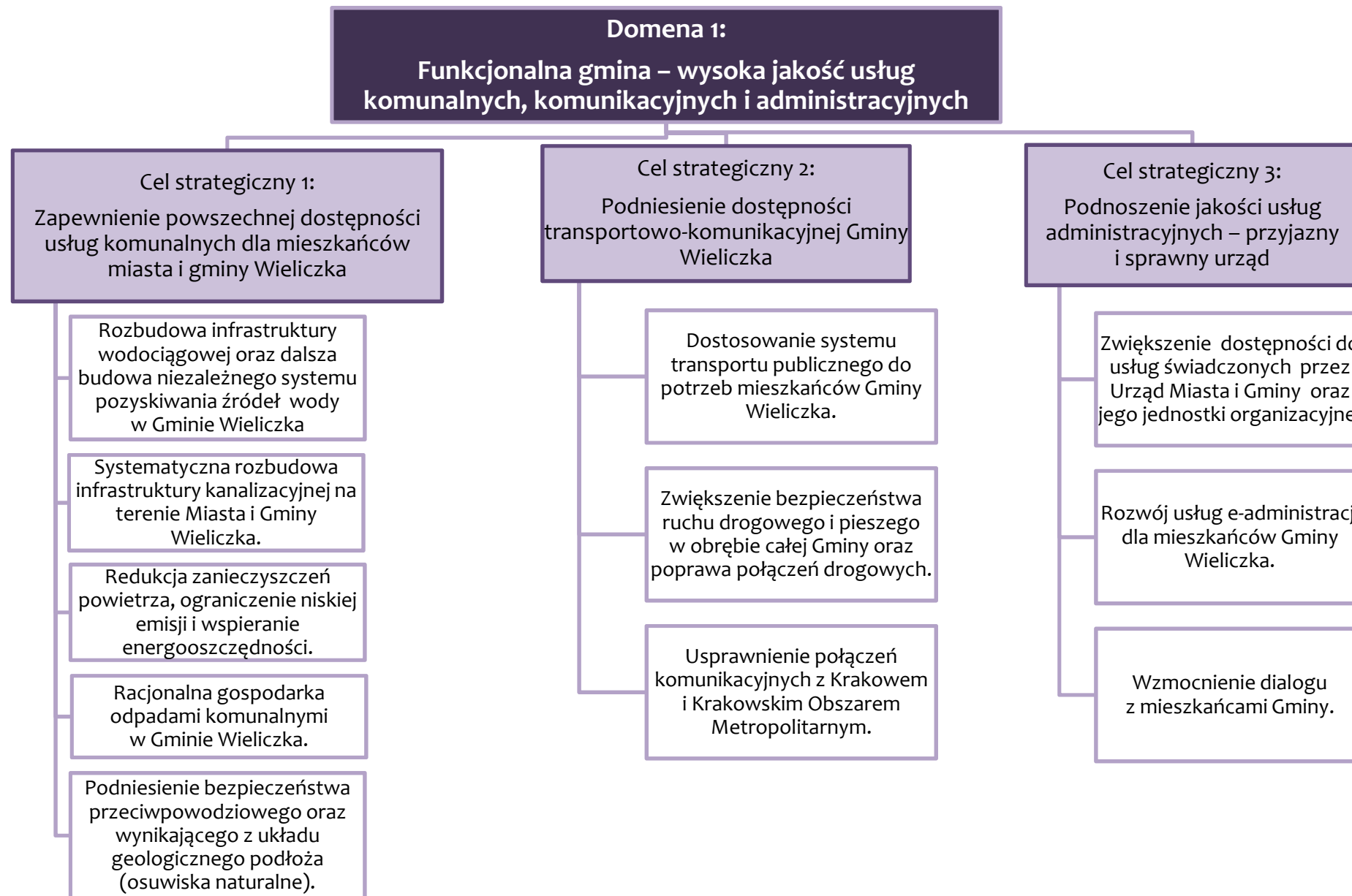
- **Powszechny dostęp do usług komunalnych** dla mieszkańców Gminy. Zdecydowana większość gospodarstw ma dostęp do głównych usług komunalnych, prądu, gazu, wody. Duża część gospodarstw domowych posiada także dostęp do infrastruktury kanalizacyjnej. Drogi między miejscowościami powiatu są bezpieczne (oświetlone i odwodnione z bezpiecznymi trakcjami dla pieszych). W instytucjach publicznych korzysta się z energooszczędnych źródeł energii, także alternatywnych (np. energia solarna dla znaków drogowych). Gmina prowadzi skuteczną politykę gospodarowania odpadami komunalnym.
- **Sprawna i funkcjonalna sieć transportowa i komunikacyjna.** W ramach prowadzonej przez władze Gminy polityki rozwojowej bardzo ważne miejsce zajmują także działania związane z zapewnieniem sprawnego i funkcjonalnego układu komunikacyjnego i transportowego na terenie Gminy, który służyć ma celom społeczno-gospodarczym, pojawiającym się inwestorom i przedsiębiorcom, a także obsłudze przepływów mieszkańców po terenie gminy, jak i w ramach aglomeracji krakowskiej, która stanowi istotny rynek pracy dla mieszkańców miasta i gminy Wieliczka.
- **Wysoka jakość usług administracyjnych.** Mieszkańcy Gminy są profesjonalnie obsługiwani w urzędzie i jego placówkach a także poprzez elektroniczne narzędzia obsługi administracyjnej. Większość z koniecznych spraw administracyjnych można załatwić nie wychodząc z domu (przez Internet lub telefonicznie). Praca urzędu dostosowana jest także do potrzeb mieszkańców pracujących poza terenem Gminy i późno wracających do domu.

Domena 1: Funkcjonalna gmina – wysoka jakość usług komunalnych, komunikacyjnych i administracyjnych	
Mocne strony, atuty	Słabe strony, mankamenty
– Bardzo korzystne położenie w układzie osadniczym województwa małopolskiego – sąsiedztwo dużego ośrodka miejskiego Krakowa (ok. 13 km), dającej możliwość korzystania z różnorodnych usług wysokiej klasy oraz tamtejszego rynku pracy. – Dostępność komunikacyjna - bliskość głównych szlaków komunikacyjnych – autostrada A4, droga krajowa nr 94, drogi wojewódzkie nr 964 i 966 oraz rozwinięta sieć dróg lokalnych – Dostęp do zróżnicowanych form	– Niedostateczna ilość miejsc parkingowych zwłaszcza w centrum Wieliczki wynikająca z znacznego zagęszczenia zabudowy centrum, oraz wąskich ulic. – Słabo rozwinięta komunikacja nocna - funkcjonująca jedna linia autobusowa nr 904, której trasa nie obsługuje wystarczającej liczby potencjalnych pasażerów i kończy się w centrum Wieliczki nie dojeżdżając do żadnej innej gminnej miejscowości. – Brak własnej komunikacji miejskiej oraz niewystarczająca liczba połączeń

transportu nie tylko drogowego, ale i kolejowego (magistrala kolejowa E30, linia kolejowa nr 109 łącząca Kraków z Wieliczką) oraz lotniczego (port lotniczy Kraków Balice znajduje się w odległości 26 km, ok.30 minut jazdy samochodem). – Oddany w 2009 r. odcinek autostrady A4 o długości 19,8 km od węzła Wielicka do Szarowa przebiegający przez teren gminy. – Uruchomienie w Wieliczce parkingu w formule park&ride. – Funkcjonowanie komunikacji publicznej zorganizowanej przy współpracy MPK Kraków oraz prywatnej firmy Mobilis, a także prywatnych przewoźników (busy). – Dynamiczny rozwój infrastruktury komunalnej na terenie Gminy Wieliczka - w latach 2007 – 2012 długość sieci wodociągowej zwiększyła się o 7,7%, długość sieci kanalizacyjnej zwiększyła się o 5,0%, a sieci gazociągowej o 3,1%. – planowany na koniec 2015 r. wzrost stopnia wyposażenia gminy w system odbioru i oczyszczania ścieków z 54,8% do 62,9%; – Systematyczna realizacji dużych inwestycji w zakresie rozbudowy infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej i transportowej.	komunikacyjnych i niedostosowana częstotliwość przejazdów autobusów i prywatnych przewoźników. – Niezadawalający stan techniczny dróg lokalnych oraz infrastruktury drogowej. – Nieuregulowane stosunki własnościowe w zakresie stanu posiadania nieruchomości, które wiążą się z generowaniem wysokich kosztów. – Widoczne zróżnicowanie obszarów w Gminie Wieliczka pod względem dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. – Pogorszenie jakości powietrza w okresie jesienno – zimowym w związku z występowaniem niskiej emisji oraz przenoszeniem zanieczyszczeń z Krakowa ze względu na dominujące wiatry zachodnie. – Występowanie potencjalnego zagrożenia powodziowego w północnej części gminy oraz zagrożenia powstawaniem osuwisk naturalnych szczególnie w południowej części Gminy.
Szanse	Zagrożenia
– wzrost świadomości społeczeństwa dotyczącej zrównoważonego rozwoju (gospodarka – ochrona środowiska); – rozwój infrastruktury sprzyjającej ochronie środowiska (oczyszczalnie ścieków, sieci kanalizacji, ujęcia wody o dobrej jakości, gospodarka odpadami); – wzrastające wymagania prawno-środowiskowe dotyczące gospodarki komunalnej, w tym gospodarki odpadami, – duża dostępność środków na finansowanie inwestycji komunalnych, – rosnący poziom świadomości ekologicznej i zaangażowania mieszkańców (kampanie antysmogowe, akcje proekologiczne, itp.),	– trudności w stosowaniu prawa wynikające z braku spójnej wykładni aktów prawnych (dowolność interpretacyjna); – prawne i związane z nimi finansowe ograniczenia rozwoju samorządów – m.in. niski udział Gminy w podatkach CIT i PIT, planowane zmiany w zakresie możliwości zadłużenia w JST; – „kultura samochodu” wzorec utrudniający promowanie komunikacji zbiorowej gdyż korzystanie z samochodu jest wciąż ważnym elementem i wyznacznikiem statusu społecznego, – biurokratyzacja (warunkowana koniecznością spełniania wymogów prawnych) wpływająca na niekorzystny

– Fundusze UE umożliwiające finansowanie w ramach Funduszu Spójności i EFRR rozbudowę infrastruktury drogowej, kolejowej i systemów zarządzania komunikacją, – Nowe instrumenty rozwoju wspierające i finansujące politykę rozwoju w obszarach metropolitarnych (ZIT – wsparcie redukcji niskiej emisji, rozwój transportu zbiorowego, budowy systemu przesiadkowych, infrastruktury dla komunikacji zbiorowej – kolej aglomeracyjna); – Nowe trendy w świadczeniu usług administracyjnych - implementacja dyrektyw, realizacja unijnych strategii, planów, programów (<i>good governance</i>); – E-administracja (e-urząd) – nowe formy kontaktu z administracją publiczną; „równouprawnienie” elektronicznej formy załatwiania spraw w urzędach (profil zaufany, podpis elektroniczny); – Duży wybór dostępnych narzędzi, w tym informatycznych pomocnych w świadczeniu usług administracyjnych – np. Partycypacji społecznej, konsultacjach społecznych; – Dostrzeganie grup wykluczonych w świadczeniu usług administracyjnych (osoby niepełnosprawne, starsze, opiekujące się dziećmi).	odbiór społeczny administracji i urzędników.

Poniżej przedstawiono siatkę celów strategicznych i operacyjnych, oraz proponowane zadania do realizacji.

Cel strategiczny I: Zapewnienie powszechnej dostępności usług komunalnych dla mieszkańców Miasta i Gminy Wieliczka

Cel operacyjny 1.1. Rozbudowa infrastruktury wodociągowej oraz dalsza budowa niezależnego systemu pozyskiwania źródeł wody w Gminie Wieliczka

Propozycje obszarów zadań:

- Budowa stacji uzdatniania wody wraz z ujęciami wody (miejscowości Bogucice Węgrzce Wielkie)
- Budowa i przebudowa sieci wodociągowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą
- Rozbudowa i przebudowa infrastruktury wodociągowej na rzecz podniesienia jakości usług w zakresie zaopatrzenia w wodę w odniesieniu do jakości wody i jakości przesyłu

Cel operacyjny 1.2. Systematyczna rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej na terenie miasta i gminy Wieliczka.

Propozycje obszarów zadań:

- Budowa, przebudowa, i rozbudowa zbiorczego systemu kanalizacji na terenie miasta i gminy Wieliczka;
- Budowa oczyszczalni ścieków przydomowych i zbiorczych na obszarach nieobjętych systemem kanalizacji sanitarnej
- Budowa, przebudowa i rozbudowa kanalizacji deszczowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą

Cel operacyjny 1.3. Redukcja zanieczyszczeń powietrza, ograniczenie niskiej emisji i wspieranie energooszczędności.

Propozycje obszarów zadań:

- Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej
- Poprawa efektywności energetycznej systemów oświetlenia ulicznego
- Zwiększenie wykorzystania niekonwencjonalnych źródeł energii na terenie Gminy Wieliczka
- Realizacja programów wspierających ograniczanie niskiej emisji

Cel operacyjny 1.4. Racjonalna gospodarka odpadami komunalnymi w Gminie Wieliczka.

Propozycje obszarów zadań:

- Budowa i rozbudowa Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) na terenie Gminy
- Realizacja programów na rzecz kształtowania świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy

Cel operacyjny 1.5. Podniesienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego oraz wynikającego z układu geologicznego podłoża (osuwiska naturalne).

Propozycje obszarów zadań:

- Budowa zbiorników retencyjnych na terenie Gminy
- Rozbudowa i poprawa standardów infrastruktury przeciwpowodziowej
- Zakup dla jednostek służb publicznych wyposażenia i sprzętów wykorzystywanych do działań przeciwpowodziowych

- Prowadzenie monitoringu osuwisk na terenie Gminy
- Zabezpieczenie infrastruktury drogowej przez skutkami osuwisk

Cel strategiczny II. Podniesienie dostępności transportowo-komunikacyjnej Gminy Wieliczka

Cel operacyjny 2.1: Dostosowanie systemu transportu publicznego do potrzeb mieszkańców Gminy Wieliczka.

Propozycje obszarów zadań:

- Wprowadzenie nowych linii autobusowych oraz wydłużenie tras i zwiększenie częstotliwości przejazdów zbiorową komunikacją publiczną
- Współdziałanie gminy w funkcjonowaniu zintegrowanego biletu aglomeracyjnego
- Prowadzenie działań lobbingsowych na rzecz poprawy standardów usług transportu zbiorowego świadczonych na terenie Gminy

Cel operacyjny 2.2: Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego i pieszego w obrębie całej Gminy oraz poprawa połączeń drogowych.

Propozycje obszarów zadań:

- Budowa, przebudowa, rozbudowa skrzyżowań, rond, węzłów znajdujących się na terenie gminy Wieliczka, obejść miasta i miejscowości w tym ich połączeń z sieciami dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz wyposażenie obiektów inżynierskich
- Budowa, przebudowa, rozbudowa dróg znajdujących się na terenie gminy Wieliczka wraz z infrastrukturą drogową (m.in. chodniki, sygnalizacja świetlna, przejścia dla pieszych itp.)
- Budowa, rozbudowa i remont oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Wieliczka
- Budowa i rozbudowa ścieżek rowerowych odseparowanych od ruchu kołowego
- Oznakowanie ulic (nadanie nazw) w miejscowościach na terenie Gminy Wieliczka

Cel operacyjny 2.3: Usprawnienie połączeń komunikacyjnych z Krakowem i Krakowskim Obszarem Metropolitalnym.

Propozycje obszarów zadań:

- Włączenie się w działania na rzecz dalszego rozszerzenia transportu aglomeracyjnego w Wieliczce
- Budowa parkingów w formule park&ride na terenie Gminy Wieliczka
- Budowa połączeń z Krakowem oraz w obrębie KOM zgodnie z zapisami zawartymi w Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Krakowskiego Obszaru Funkcjonalnego
- Podejmowanie działań lobbingsowych na rzecz budowy zjazdu z autostrady A4
- Podejmowanie działań służących wybudowaniu bezkolizyjnego wyjazdu w Wieliczki w stronę Krakowa

Cel strategiczny III: Podnoszenie jakości usług administracyjnych – przyjazny i sprawny urząd

Cel operacyjny 3.1. Zwiększenie dostępności do usług świadczonych przez Urząd Miasta i Gminy oraz jego jednostki organizacyjne.

Propozycje obszarów zadań:

- Rozwój nowoczesnego magistratu pozwalającego na skoncentrowanie usług administracyjnych oraz dostosowanie infrastruktury urzędu do potrzeb osób niepełnosprawnych²
- Reorganizacja funkcjonowania placówek administracyjnych – uelastycznienie ich czasu pracy względem potrzeb pracujących mieszkańców²

27

Cel operacyjny 3.2. Rozwój usług e-administracji dla mieszkańców Gminy Wieliczka.

Propozycje obszarów zadań:

- Przystosowanie infrastruktury i narzędzi do obsługi administracyjnej mieszkańców²
- Wdrożenie kolejnych procedur świadczenia usług w oparciu o e-administrację²
- Prowadzenie wsparcia informacyjno-technicznego oraz działań edukacyjnych dla urzędników i mieszkańców gminy pod kątem przygotowania do korzystania z e-administracji²

Cel operacyjny 3.3. Wzmocnienie dialogu z mieszkańcami Gminy.

Propozycje obszarów zadań:

- Przeprowadzanie panelowych badań jakości świadczonych usług administracyjnych²
- Opracowanie, wdrożenie i upowszechnienie procedur konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Wieliczka²
- Prowadzenie konsultacji społecznych w obszarach i zagadnieniach ważnych dla rozwoju gminy²
- Wdrożenie corocznego mechanizmu budżetu obywatelskiego²

DOMENA 2.

Gmina rozwijająca swój kapitał społeczny

28

Pożądaný stan docelowy koncertuje się na następujących obszarach, w których powinny następować wskazane kierunki zmian:

- **Dobre warunki do zaspokojenia potrzeb edukacyjnych**, duże możliwości realizacji **potrzeb kulturalnych** oraz rozwijania swoich zainteresowań i samorealizacji. W Gminie są rozwiązane problemy z opieką nad dziećmi w wieku przedszkolnym. Mieszkańcy są zadowoleni z poziomu i jakości oferty edukacyjnej placówek oświatowych na każdym etapie edukacji. Uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów osiągają wysokie wyniki nauczania gwarantujące dostęp do renomowanych szkół na dalszych etapach kształcenia. Placówki edukacyjne są zarządzane w sposób racjonalny, ograniczający nadmierne koszty biurokratyczne. Na wysokim poziomie funkcjonuje szkolnictwo artystyczne (zespół szkół muzycznych I i II stopnia). Mieszkańcy mają szansę na realizację zróżnicowanych potrzeb kulturalnych oraz rozwijania swoich zainteresowań. Na terenie gminy funkcjonują instytucje samorządowe pełniące role centrów aktywności kulturalnej dla mieszkańców.
- **Łagodzenie i wyrównywanie społecznych kontrastów**. W Gminie Wieliczka dba się o niwelowanie społecznych kontrastów – prowadzone są działania skutecznie przeciwstawiające się wykluczeniu społecznemu. Stopniowo, etapami wprowadza się działania niwelujące bariery dostępu osób niepełnosprawnych oraz osób wykluczonych społecznie do wszelakich usług oraz zwiększające ich aktywność społeczno-zawodową. Duża uwaga poświęcona jest wsparciu rodzin z dziećmi, nie tylko pod względem zapewnienia dostępnej oferty w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3, ale także rozwojowi infrastruktury pomocowej wspomagającej rodziny nieradzące sobie w funkcjach opiekuńczo-wychowawczych (przemoc w rodzinie, uzależnienia). Ważnym priorytetem stają się także działania wspierające aktywność społeczną osób starszych, a także rozwój dostępnej na terenie gminy oferty w zakresie opieki dziennej i całodobowej skierowanej do seniorów potrzebujących wsparcia opiekuńczego. Gmina dba także o zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych swoich mieszkańców, poprzez rozbudowę zasobu mieszkań komunalnych.
- **Aktywni, odpowiedzialni i obywatelscy mieszkańcy Gminy**. Mieszkańcy Miasta i Gminy Wieliczka to osoby aktywne, charakteryzujące się nastawieniem obywatelskim, biorące odpowiedzialności za rozwój społeczności lokalnych i sąsiedzkich. W Gminie obserwuje się dynamiczny rozwój stowarzyszeń i aktywność niesformalizowanych grup mieszkańców. Pielęgnuje się i rozwija poczucie tożsamości historycznej i kulturowej mieszkańców z terenu wielickiego. Służą temu liczne działania nastawione na pobudzanie aktywności kulturalnej mieszkańców poszczególnych miejscowości w Gminie.

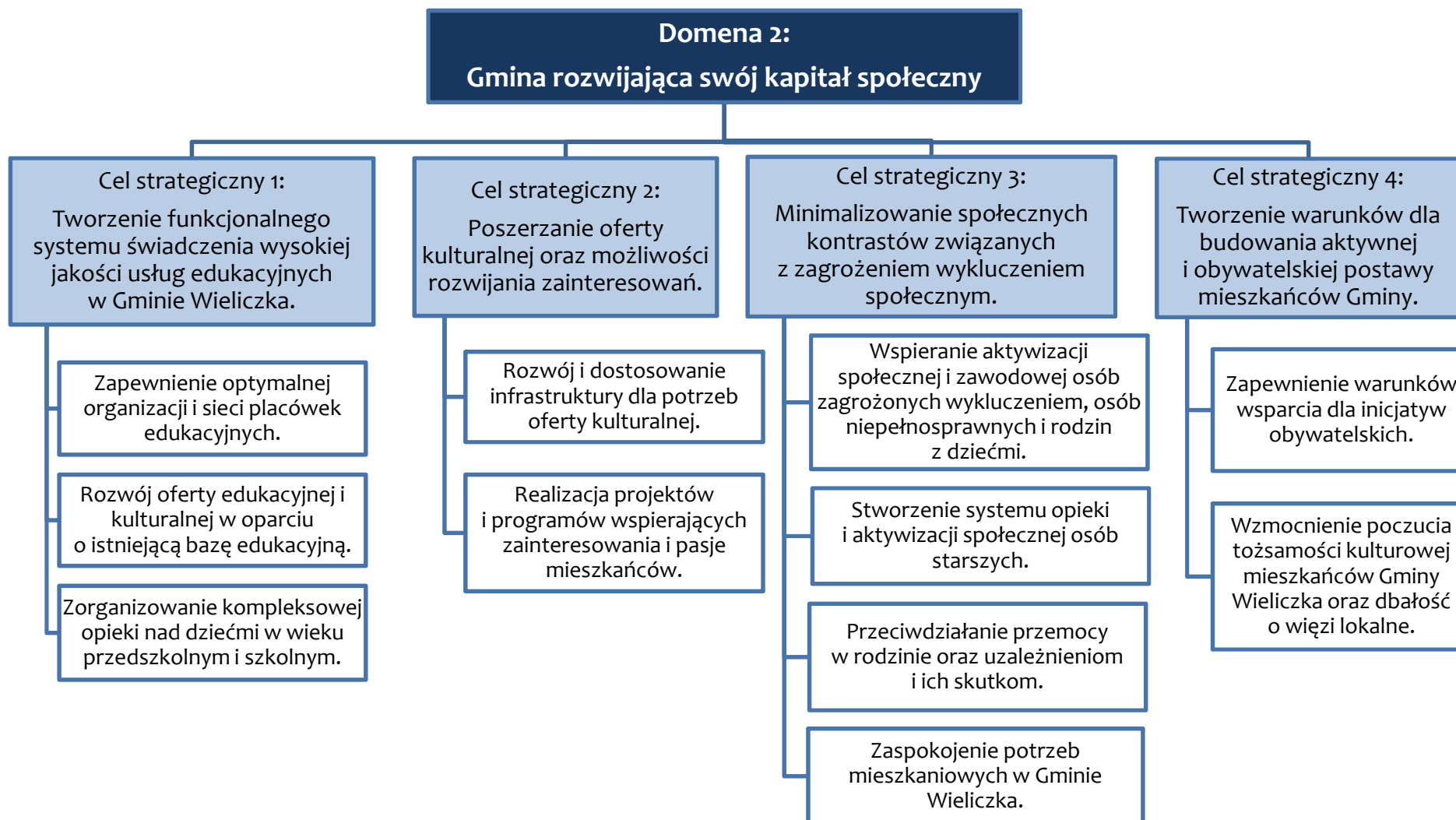
Wyniki analizy SWOT dla domeny strategicznej:

Domena 2: Gmina rozwijająca swój kapitał społeczny	
Mocne strony, atuty	Słabe strony, mankamenty
– Wyraźna poprawa dostępności do usług wychowania przedszkolnego na obszarze gminy (wzrost liczby miejsc dla dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w latach 2007 – 2012 o 120,2%). – względnie wysoki poziom dostępności do usług wychowania przedszkolnego (relatywnie wysoki odsetek dzieci w wieku 3 – 6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym – 71,8%). – Średnie wyniki egzaminów gimnazjalnych są zwykle nieco wyższe niż w sąsiednich gminach lub plasują się w środku stawki. – Szeroka oferta edukacyjna szkolnictwa ponadgimnazjalnego. – Wyraźny wzrost zainteresowania mieszkańców ofertą organizowanych imprez kulturalnych (wzrost liczby uczestników wydarzeń kulturalnych w latach 2007 – 2012 o 76,8%). – Względnie wysoki poziom zainteresowania mieszkańców ofertą organizowanych wydarzeń kulturalnych (relatywnie wysoka liczba uczestników imprez kulturalnych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców – 663). – Wyraźny wzrost zaangażowania mieszkańców w funkcjonowanie kół (klubów) kulturalnych (ponad pięciokrotny wzrost liczby członków klubów kulturalnych w latach 2007 – 2012). – Wyraźny wzrost zaangażowania mieszkańców w działalność zespołów artystycznych (wzrost liczby członków zespołów artystycznych w latach 2007 – 2012 o 62,0%). – Poprawa dostępności do usług bibliotecznych (wzrost liczby woluminów pozostających w dyspozycji placówek bibliotecznych w latach 2007 – 2013 o 3,2%). – Duża liczba organizacji pozarządowych – ok. 70, w tym Koła Gospodyń Wiejskich, Ochotnicze Straże Pożarne, orkiestry, zespoły regionalne. Ponadto istnieją	– Niski poziom czytelnictwa wśród mieszkańców (niska liczba czytelników bibliotek na 1 000 mieszkańców – 156). – Oferta świetlic szkolnych niedostosowana do potrzeb pracujących mieszkańców - nie uwzględniająca aktywności zawodowej rodziców. – Brak żłobków samorządowych. – Niski współczynnik skolaryzacji netto w 2012 r. - 83,9%, dzieci w wieku szkolnym z terenu gminy wybierają szkoły poza miejscem zamieszkania z powodu bliskości Krakowa. – Niedostateczna ilość mieszkań komunalnych. – Niedostosowanie godzin pracy urzędów i instytucji publicznych do potrzeb pracujących mieszkańców (w poniedziałki czynny w godzinach 08:00-17:00, a od wtorku do piątku w godzinach 08:00-16:00).

samorządy gospodarcze i ok. 35 klubów sportowych. – Aktywność gminy w realizacji programów profilaktycznych i minimalizujących wykluczenie społeczne np. „Przeciw wykluczeniu cyfrowemu”, wspieranie programów edukacyjnych, klubów seniora, klubów tematycznych. – Działania wspierające rodziny wielodzietne (funkcjonowanie Karty rodziny 3+) oraz osoby starsze (Karta Seniora 60+). – W gminie działa inicjatywa Wielickiego Budżetu Obywatelskiego, w 2014 r. przeznaczono na ten cel 1,2 mln zł.	
Szanse	Zagrożenia
– Wysokość subwencji oświatowej (wzrost); – Wykorzystanie środków UE na podnoszenie jakości i atrakcyjności szkół, rozbudowę instytucji kultury, projekty aktywizacji zawodowej i społecznej grup defaworyzowanych; – Wymiany międzyszkolne/międzynarodowe; – Sam człowiek i jego chęci inwestowania we własny rozwój zawodowy (poczucie własnej wartości i wiara w siebie); – Angażowanie się w akacje charytatywne, popularyzacja wolontariatu (np. 1% podatku, publiczne zbiórki, banki usług); – Wzbogacenie oferty edukacyjnej (tablice multimedialne, komputeryzacja, metody pracy itp.); – Rozwój e-learningu; – Organizacja ruchów społecznych; – Moda na autentyczność, style Etno, odkrywanie lokalnych tożsamości; – Popularność partycypacyjnego uczestnictwa w kulturze (liczne dobre przykłady); – Rozwój technologii – praktyczna dostępność do wydarzeń kulturalnych. – Rodzice coraz częściej interesujący się rozwojem artystycznym, edukacją	– Niestabilność przepisów oświatowych m.in. system finansowania przedszkoli publicznych i niepublicznych; niestabilność i częste zmiany prawa oświatowego; – Obciążanie samorządów nowymi zadaniami bez wystarczającego wsparcia finansowego na realizację tych zadań; – Bezrobocie (w sferze ekonomicznej i psychologicznej); – Kryzys gospodarczy (wzrost nierówności społecznych); – Spadek liczby urodzeń – zamykanie szkół (niż demograficzny – model rodziny 2+1, negatywny stereotyp wielodzietnych rodzin); – Starzenie się społeczeństwa – wzrost odsetka ludzi w wieku poprodukcyjnym; – Dojazdy do szkół i przedszkoli poza miejscem zamieszkania – dzieci uczą się w miejscach gdzie rodzice pracują; – Zmiana stylu życia (zbyt długi czas pracy rodziców, za mało czasu poświęcanego dzieciom, przeciążamy dzieci dodatkowymi zajęciami); – Pojawianie się nowych form wykluczenia społecznego (m.in. wykluczenia cyfrowego).

artystyczną swoich dzieci; – Styl życia i chęć inwestowania we własny rozwój osobisty (poczucie własnej wartości i wiara w siebie); – Stworzenie warunków edukacji osób niepełnosprawnych; – Integracja społeczna osób niepełnosprawnych; – Upowszechnianie postaw tolerancji i otwartości na różnorodność; – Stały, utrzymujący się trend osiedlania się (przenoszenie się) mieszkańców wielkich miast na terenach wiejskich zlokalizowanych w obszarze do 1 godziny dojazdu do centrum miasta – co w efekcie powoduje znaczny napływem nowych mieszkańców na tereny gmin – gminy takie mają dodatnie saldo migracji, niższy wskaźnik starzenia się społeczności, wyższe wpływy do budżetu z tytułu podatków (zwykle są to mieszkańcy o tzw. średnich lub wyższych dochodach); – Stały wzrost zamożności społeczeństwa; – Popularyzacja ruchów miejskich, oddolnego organizowania się społeczności w celu brania odpowiedzialności za kształtowanie rozwoju i usług publicznych w swoich małych odczynach.	

Poniżej przedstawiono siatkę celów strategicznych i operacyjnych, oraz proponowane zadania do realizacji.

W ramach domeny wskazano na cztery poniższe cele strategiczne.

Cel strategiczny I: Tworzenie funkcjonalnego systemu świadczenia wysokiej jakości usług edukacyjnych w Gminie Wieliczka

Cel operacyjny 1.1. Zapewnienie optymalnej organizacji i sieci placówek edukacyjnych.

Propozycje obszarów zadań:

- Opracowanie i wdrożenie strategii rozwoju edukacji
- Utworzenie zespołów szkolno-przedszkolnych
- Dalsza decentralizacja zarządzania gminnym systemem edukacji w oparciu o metodę bonu organizacyjnego
- Rozbudowa, przebudowa i dostosowywanie infrastruktury szkolno-przedszkolnej do lokalnych potrzeb

Cel operacyjny 1.2. Rozwój oferty edukacyjnej i kulturalnej w oparciu o istniejącą bazę edukacyjną.

Propozycje obszarów zadań:

- Rozwijanie oferty szkolnictwa ponadgimnazjalnego w oparciu o nowoczesny Kampus Wielicki i Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne „Solne Miasto” sp. z o.o. w Wieliczce
- Uruchomienie szkoły muzycznej II stopnia w Wieliczce i połączenie w zespół szkół z działającą Szkołą Muzyczną I stopnia w Wieliczce
- Uruchomienie oddziałów sportowych w szkołach prowadzonych przez Gminę
- Uruchomienie działalności przedszkola specjalnego na terenie Gminy
- Realizacja programów edukacyjnych ukierunkowanych na rozwój talentów oraz wyrównywanie szans edukacyjnych wśród uczniów szkół podstawowych i gimnazjów
- Rozwijanie oferty zajęć nauki języków obcych i artystycznych w szkołach gminnych
- Wdrażanie i wykorzystywanie w procesie edukacyjnym nowoczesnych technologii informatyczno-komunikacyjnych i multimedialnych
- Nawiązanie stałej współpracy z uczelniami wyższymi w celu wprowadzania skutecznych i innowacyjnych metod nauczania w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina
- Pogłębienie współpracy szkół i przedszkoli z instytucjami działającymi na terenie Gminy w obszarze kultury i sportu
- Wspieranie rozwoju działania Wielickiego Uniwersytetu Dziecięcego, świetlic dla dzieci i młodzieży
- Wspieranie inicjatyw i działalności Uniwersytetów Trzeciego Wieku i klubów seniora

Cel operacyjny 1.3. Zorganizowanie kompleksowej opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym i szkolnym.

Propozycje obszarów zadań:

- Zapewnienie pełnej dostępności do usług przedszkolnych na terenie gminy
- Wdrożenie w placówkach oświatowych formuły elastycznego czasu pracy świetlic szkolnych uwzględniającego potrzeby pracujących rodziców

Cel strategiczny II: Poszerzenie oferty kulturalnej oraz możliwości rozwijania zainteresowań.

Cel operacyjny 2.1. Rozwój i dostosowanie infrastruktury dla potrzeb oferty kulturalnej.

Propozycje obszarów zadań:

- Budowa nowej Biblioteki Miejskiej z salą kinową i izbą regionalną oraz rozwój nowych funkcji bibliotek²
- Rozwój i poprawa infrastruktury filii bibliotecznych Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej na terenie Miasta i Gminy Wieliczka²
- Poprawa warunków lokalowych siedziby CKiT w Wieliczce oraz obiektów wykorzystywanych na cele kulturalne na terenie miasta i Gminy Wieliczka²
- Budowa i rozbudowa sieci infrastruktury kulturalnej na terenie gminy²
- Podejmowanie działań inwestycyjnych i konserwatorskich na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego w Gminie Wieliczka²

Cel operacyjny 2.2. Realizacja projektów i programów wspierających zainteresowania i pasje mieszkańców.

Propozycje obszarów zadań:

- Realizacja programów aktywizujących różne grupy mieszkańców²
- Opracowanie i wdrożenie Wielickiego Programu „Uczenia się przez całe życie”²
- Poszerzenie programu „Karta dużej rodziny (3+)”²
- Wspieranie amatorskiego ruchu twórców z terenu Miasta i Gminy Wieliczka²
- Poszerzenie oferty programu „Karta Seniora 60+”²

Cel strategiczny III: Minimalizowanie społecznych kontrastów związanych z zagrożeniem wykluczeniem społecznym

Cel operacyjny 3.1. Wspieranie aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem, osób niepełnosprawnych i rodzin z dziećmi.

Propozycje obszarów zadań:

- Rozwój infrastruktury pomocowej w szczególności w zakresie poradnictwa, wsparcia dziennego i opieki nad dzieckiem do lat 3²
- Wspieranie form samoorganizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w szczególności spółdzielni socjalnych²

Cel operacyjny 3.2. Stworzenie systemu opieki i aktywizacji społecznej osób starszych.

Propozycje obszarów zadań:

- Tworzenie, inspirowanie i realizacja programów i projektów aktywizacji dla osób starszych z uwzględnieniem potencjału społeczności lokalnych²
- Rozwój oferty całodobowej i dziennej opieki oraz opieki w miejscu zamieszkania dla osób starszych²

Cel operacyjny 3.3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz uzależnieniom i ich skutkom.

Propozycje obszarów zadań:

- Wzmacnianie Gminnego Systemu Przeciwdziałania przemocy w Rodzinie oraz działań interdyscyplinarnych
- Realizacja działań profilaktycznych w szczególności w środowisku dzieci i młodzieży
- Opracowanie i wdrożenie opracowanie adekwatną do potrzeb ofertę wsparcia dla osób dotkniętych uzależnieniami

Cel operacyjny 3.4. Zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych w Gminie Wieliczka.

Propozycje obszarów zadań:

- Remonty i modernizacje istniejącego zasobu mieszkań komunalnych
- Budowa nowych mieszkań komunalnych
- Uregulowanie stanów prawnych nieruchomości

Cel strategiczny IV: Tworzenie warunków dla budowania aktywnej i obywatelskiej postawy mieszkańców Gminy

Cel operacyjny 4.1. Zapewnienie warunków wsparcia dla inicjatyw obywatelskich.

Propozycje obszarów zadań:

- Stworzenie programu grantów z przeznaczeniem na oddolne działania społeczne
- Organizacja corocznego konkursu gminnego na najciekawszą (najlepszą) inicjatywę obywatelską w różnych obszarach/dziedzinach: edukacja, kultura, sport i in
- Utworzenie miejsc i warunków w celu wsparcia podmiotów realizujących zadania pożytku publicznego
- Kontynuacja funkcjonowania budżetu obywatelskiego w ramach budżetu gminy

Cel operacyjny 4.2. Wzmocnienie poczucia tożsamości kulturowej mieszkańców Gminy Wieliczka oraz dbałość o więzi lokalne.

Propozycje obszarów zadań:

- Organizacja spotkań i wydarzeń kulturalnych związanych z lokalną historią, kulturą i tradycją
- Budowa interaktywnego parku archeologicznego – Małopolskie Miasto Tradycji Górniczych
- Tworzenie warunków do powstawania izb regionalnych na terenie Gminy Wieliczka
- Promocja kultywowania lokalnych tradycji i dziedzictwa historycznego gminy

DOMENA 3.

Zdrowa i sportowa Gmina Wieliczka

W ramach domeny określono dwa pożądane kierunki rozwoju Gminy tj.:

- Wieliczka jako profesjonalny, atrakcyjny i rozpoznawalny ośrodek treningowy oraz
- Wieliczka jako centrum rekreacji dla mieszkańców.

Wieliczka jako **profesjonalny, atrakcyjny i rozpoznawalny ośrodek treningowy** charakteryzuje się:

- rozbudowaną bazą hotelową zapewniającą warunki dla działań treningowych – baza pobytowa dla sportu profesjonalnego z wysokiej i niższej półki;
- ofertą spędzania czasu wolnego dostępną po godz. 17-tej – „miasto żyje po 17-tej” i oferuje interesującą ofertę gastronomiczno – kulturalną. W tym celu wykorzystywany jest potencjał miejsca budujący klimat;
- organizacją na swoim terenie zróżnicowanych zawodów sportowych, co najmniej o randze regionalnej i ogólnopolskiej;
- rozbudowanym obiektem Solnego Miasta – wyposażonym dodatkowo w halę treningową, pomieszczenia techniczne, restaurację, zadaszone korty tenisowe;
- wykorzystaniem wszystkich atutów ulokowanych na terenie Gminy – m.in. wykorzystując również Powiatowy Park Rozwoju w Wieliczce (hala pełnowymiarowa) - od strony Krakowa Solne Miasto, a od strony Niepołomic Powiatowy Park Rozwoju;
- promocją swojego potencjału i możliwości w oparciu o wybrane dyscypliny sportowe i rozpoznawalnych sportowców.

Wieliczka jako **centrum rekreacji, gmina dbająca o zdrowie swoich mieszkańców** charakteryzuje się:

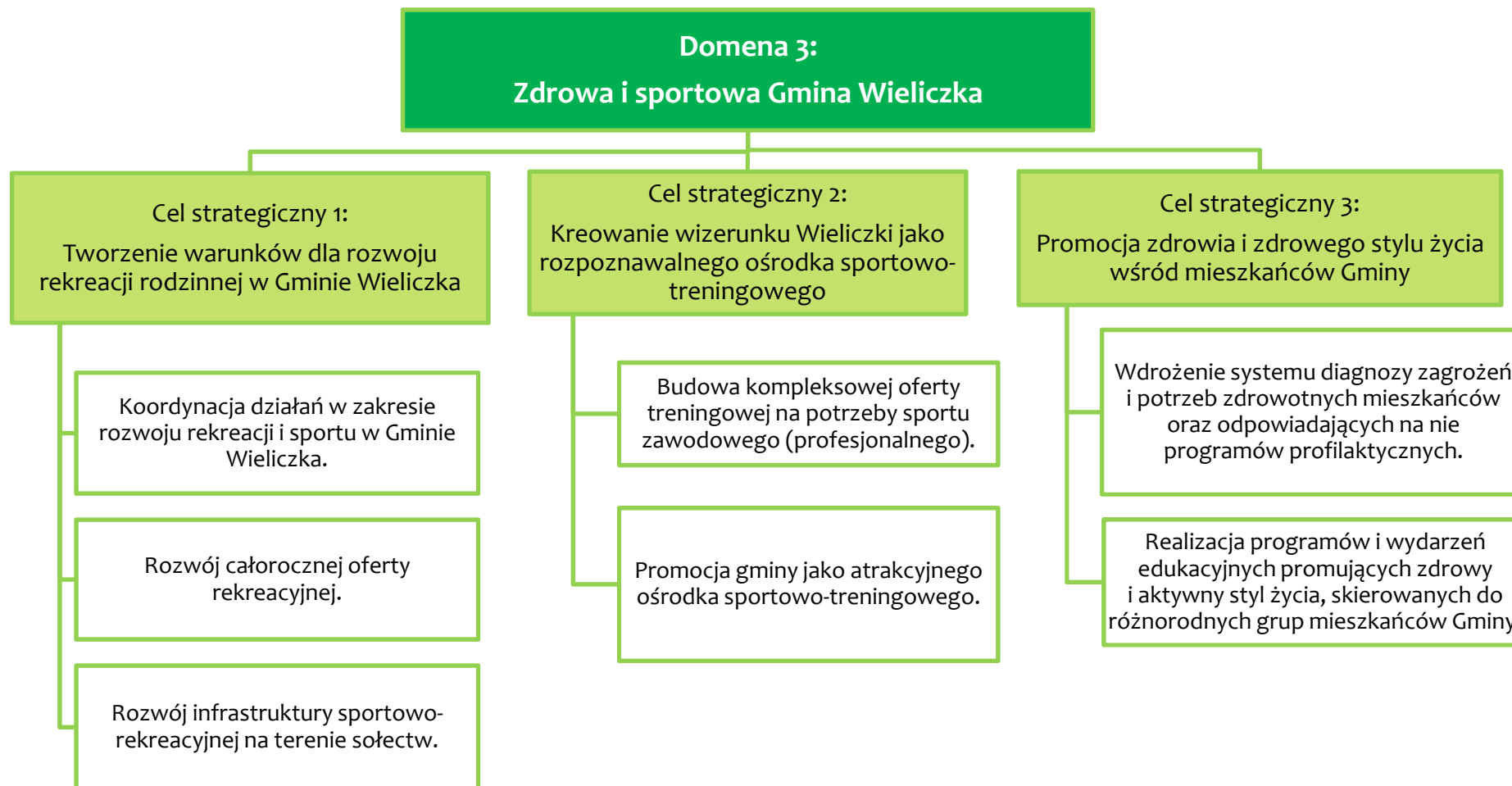
- kompleksowymi ścieżkami rowerowymi dostępnymi na terenie całej Gminy;
- zorganizowaną, całoroczną ofertą rekreacyjną i sportową. Dodatkowo w lecie działają: skatepark w Bogucicach, ale przede wszystkim zorganizowane kąpieliska w Brzegach. Jest to letnia oferta dla mieszkańców Gminy oraz Krakowian. Natomiast w zimie ofertę rekreacyjno-sportową wzbogaca Podstolice Ski;
- istnieniem na jej terenie wyznaczonych i przygotowanych ścieżek rekreacyjnych i spacerowych nawiązujących do historii i tradycji Gminy. Odróżnia to Wieliczkę od Krakowa czy innych miejscowości. Koncepcje tworzone są np. we współpracy z Muzeum Żup Krakowskich i PTTK;
- promowaniem aktywności fizycznej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych poprzez rodzinne imprezy z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury (takie jak marszobiegi);
- promowaniem aktywności fizycznej w szkołach – np. międzyszkolne zawody sportowe.

Wyniki analizy SWOT dla domeny strategicznej:

Domena 3: Zdrowa i sportowa Gmina Wieliczka	
Mocne strony, atuty	Słabe strony, mankamenty
– Doświadczenie w organizacji/współorganizacji ważnych wydarzeń sportowych (EURO 2012, Tour de Pologne, Memoriał Kuliga i Bublewicza, Gala Boksu itp.). – Rozbudowana infrastruktura sportowo – rekreacyjna m.in.: – Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne Solne Miasto; – Orliki (stadiony+ orlik zimowy); – budowana arena lekkoatletyczna; – place zabaw; – tereny leśno – parkowe; – Grabówki; – Podstolice-Ski; – ścieżki rowerowe. – Zaangażowanie mieszkańców i władz w promowaniu sportu i turystyki. – Ok. 35 klubów sportowych działających na terenie Gminy Wieliczka. – Wzrost zainteresowania mieszkańców aktywnością fizyczną (wzrost liczby członków klubów sportowych w latach 2008 – 2012 o 15,5%); – Umiarkowanie wysoki poziom aktywności fizycznej mieszkańców (względnie wysoka liczba członków klubów sportowych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców – 36); – Sukcesy sportowe Wieliczan, wysokie miejsca w mistrzostwach. – Kąpieliska w Brzegach, obszary wodne, które mogą być odpowiednio zaadaptowane; – Uzdrowisko podziemne w Kopalni Soli w Wielicze; – Funkcjonujący program stypendiów i nagród sportowych; – Urozmaicona rzeźba terenu do uprawiania nordic walking; – Planowana budowa toru wyścigowego dla rajdów terenowych; – Ponad 1 mln zł przeznaczane z budżetu	– Niewykorzystane tereny rekreacyjne na terenie Gminy – niekorzystne sąsiedztwo od zachodu z krakowskim wysypiskiem śmieci „Barycz”. – Brak rozwiniętej infrastruktury usługowej (infrastruktura towarzysząca) wspomagającej ofertę sportową. – Mała liczba wykwalifikowanych (doświadczonych) trenerów. – Niewykorzystane tereny wodne w Brzegach. – Brak kompleksowej oferty dla grup sportowych zawierającej nocleg, miejsce treningu a także ofertę regeneracji i wypoczynku.

gminy na działalność stowarzyszeń sportowych; – Organizacja ciekawych, rozpoznawalnych imprez sportowych m.in.: Euro, ale też mistrzostwa Świata Taekwondo, Mistrzostwa Polski w tenisie stołowym, gimnastyka artystyczna, Podziemna Gala Boksu i itp.	
Szanse	Zagrożenia
– Moda na zdrowy styl życia (amatorskie bieganie, siłownie na świeżym powietrzu, triathlon, studia fitness, ćwiczenie w warunkach domowych z wykorzystaniem nowoczesnych technologii jak kontrolery ruchu przy konsolach (technologie Kinect, Move); – Moda na aktywne spędzanie wolnego czasu; – Aktywność fizyczna seniorów – nordic walking, zajęcia na basenie itp. – Wspólna realizacja inwestycji – partnerstwa publiczno-prywatne – nowe źródło finansowania i realizacji inwestycji sportowych. – Dostępność środków zewnętrznych na realizację programów profilaktycznych i edukacyjnych (Fundusze Norweskiego, EOG, Fundusze unijne). – Rozwój wyjazdowych obozów, zgrupowań szkoleniowych dla sekcji sportowych, drużyn sportowych, szkół sportowych.	– Duża ilość dobrze przygotowanych, konkurencyjnych ofert rekreacyjnych i turystycznych dla mieszkańców okolic Krakowa. – Stale jeszcze niska świadomość społeczna nt. wagi działań w sferze szeroko pojętej kultury czasu wolnego. – Starzenie się społeczeństwa. – Zmiana stylu życia dzieci i młodzieży – spędzanie wolnego czasu przed komputerem i telewizorem – niska aktywność fizyczna. – Przepisy środowiskowe i aktywność ruchów ekologicznych utrudniająca zmianę kwalifikacji atrakcyjnych przyrodniczo terenów pod działalność rekreacyjną. – Zakłócanie ciszy i porządku w okolicach stref rekreacyjnych – konflikty z bezpośrednimi sąsiadami wyznaczonych stref.

Poniżej przedstawiono wstępną siatkę celów strategicznych i operacyjnych, oraz proponowane zadania do realizacji.

Rezultatem prac grupowych oraz dyskusji podjętej na forum grupy zajmującej się domeną pierwszą są propozycje zdefiniowania **trzech celów strategicznych**:

Cel strategiczny I. Tworzenie warunków dla rozwoju rekreacji rodzinnej w Gminie Wieliczka

Cel operacyjny 1.1. **Koordinacja działań w zakresie rozwoju rekreacji i sportu w Gminie Wieliczka.**

Propozycje obszarów zadań:

- Przygotowanie koncepcji wykorzystania obiektów i przestrzeni w Gminie pod kątem rozwoju oferty sportowej i rekreacyjnej²
- Opracowanie systemu oznaczeń i mapy punktów rekreacyjnych w Gminie Wieliczka²

Cel operacyjny 1.2. **Rozwój całorocznej oferty rekreacyjnej.**

Propozycje obszarów zadań:

- Kompleksowe zagospodarowanie Parku na Grabówkach dla różnych form rekreacji²
- Kompleksowe zagospodarowanie stawów w Brzegach dla potrzeb funkcji rekreacyjnych²
- Opracowanie systemu ścieżek spacerowych, rowerowych, nordic walking na terenie gminy²
- Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego „Pod Baranem”²
- Utworzenie tarasów widokowych na terenie Gminy Wieliczka²

Cel operacyjny 1.3. **Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na terenie sołectw.**

Propozycje obszarów zadań:

- Budowa, remont wielofunkcyjnych boisk sportowych na terenie Gminy Wieliczka wraz z infrastrukturą towarzyszącą²
- Rozbudowa placów zabaw na terenach sołectw²
- Budowa amfiteatru na wolnym powietrzu w gminie²
- Utworzenie ogólnodostępnych, bezpiecznych stref piknikowych na terenie Gminy Wieliczka²

Cel strategiczny II. Kreowanie wizerunku Wieliczki jako rozpoznawalnego ośrodka sportowo-treningowego

Cel operacyjny 2.1. **Budowa kompleksowej oferty treningowej na potrzeby sportu zawodowego (profesjonalnego).**

Propozycje obszarów zadań:

- Stworzenie kompleksowych pakietów pobytowej oferty treningowej (oferta sportowa i towarzysząca dla sportowej bazy pobytowej w Gminie Wieliczka np²rehabilitacja, odnowa biologiczna, medycyna sportowa, fitness, czas wolny)²
- Realizacja inwestycji w zakresie uzupełnienia infrastruktury sportowej na potrzeby sportu zawodowego (profesjonalnego)²

Cel operacyjny 2.2. Promocja gminy jako atrakcyjnego ośrodka sportowo-treningowego.

Propozycje obszarów zadań:

- Organizacja prestiżowych wydarzeń sportowych
- Prowadzenie szerokiej kampanii promującej obiekty sportowe i ofertę sportową realizowaną w oparciu o efektywne nośniki marketingowe

Cel strategiczny III. Promocja zdrowia i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców Gminy.

Cel operacyjny 3.1: Wdrożenie systemu diagnozy zagrożeń i potrzeb zdrowotnych mieszkańców oraz odpowiadających na nie programów profilaktycznych.

41

Propozycje obszarów zadań:

- Uruchomienie forum współpracy dla placówek ochrony zdrowia funkcjonujących na terenie Gminy Wieliczka
- Realizacja i współorganizacja programów profilaktycznych w Gminie Wieliczka
- Organizacja kampanii edukacyjnych w zakresie profilaktyki zdrowotnej

Cel operacyjny 3.2: Realizacja programów i wydarzeń edukacyjnych promujących zdrowy i aktywny styl życia, skierowanych do różnorodnych grup mieszkańców Gminy.

Propozycje obszarów zadań:

- Organizacja gminnych turniejów międzyszkolnych
- Realizacja programów i działań promujących zdrowy styl życia dla seniorów
- Realizacja programów i działań promujących zdrowy styl życia wśród rodziców, dzieci i młodzieży
- Organizacja wydarzeń sportowych i rekreacyjnych, aktywizujących społeczność lokalną
- Poszerzenie pakietu ofert sportowo - rekreacyjnych dostępnych w ramach „Karty Rodziny 3+”

DOMENA 4.

Wieliczka zwrócona ku turystom i kuracjuszom

W ramach powyższej domeny, podczas dyskusji o pożądanym stanie docelowym, wskazano na następujące pożądane kierunki zmian. Są nimi:

- Powstanie **Małopolskiego Miasta Tradycji Górniczych** w Wieliczce - centrum regionalnego stworzonego na potrzeby zachowania i kultywowania historii obszaru, tradycji i zwyczajów górniczych w oparciu o unikatowe innowacyjne technologie multimedialne. Realizacja interdyscyplinarnego przedsięwzięcia, stanowić będzie połączenie historii miasta Wieliczka, Kopalni Soli Wieliczka i tradycji górniczych przekazywanych odbiorcom za pomocą scenograficzno-filmowych środków przekazu, projekcji, ekspozycji, gier interaktywnych. Kompleksowe zagospodarowanie obszaru będzie obejmować również infrastrukturę towarzyszącą.
- Wieliczka staje się małopolskim miastem o charakterze uzdrowiskowo – turystycznym. Najbardziej rozpoznawana atrakcja turystyczna jaką niewątpliwie jest Kopalnia Soli w Wieliczce oraz Zamek Żup Krakowskich wzbogacona jest o komplementarną ofertę dostępną dla turystów w centrum miasta, które **nastawione jest na obsługę ruchu turystyczno – uzdrowiskowego**. Ujawnia się to poprzez działające kafejki, pub’y, restauracje, cukiernie, lodziarnie, sklepiki z pamiątkami, galerie itp. Rynek wielicki w okresie letnim to przestrzeń, gdzie funkcjonują liczne ogródki kawiarniane oraz restauracje w towarzystwie muzyki często wykonywanej na żywo (regionalnej, jazz, i inna).
- W centrum miasta **działa tężnia** – element przyciągający kuracjuszy, jak i turystów. W tężniach efektywnie **wykorzystywane są wody solankowe**. Obok tężni rozwija się oferta zabiegowa (nie tylko dla kuracjuszy, ale także turystów, czy mieszkańców gminy) – **sieć zabiegowa, kąpiele solankowe, błota, balneologia**. W przyszłości działa także szpital uzdrowiskowy (w gestii Kopalni Soli Wieliczka) oferując zabiegi skoncentrowane na leczeniu górnych dróg oddechowych. Wieliczka to też miejsce gdzie SPA jest „powszechnie realizowane” – przy hotelach wyższej kategorii działają ośrodki SPA&Wellness, a usługi w tym zakresie są także oferowane w centrum Miasta.
- W charakter miasta uzdrowiskowo – turystycznego wpisują się także strefy zieleni – **zagospodarowane parki** ze stosowną ofertą infrastrukturalną – ścieżki spacerowe, rowerowe, pijalnie soków, miejsca gdzie można się spotkać, porozmawiać, ale także (co ważne) posłuchać muzyki na żywo.
- W Wieliczce działa **lokalny transport turystyczny (meleksy)** obsługujący głównie zwiększony ruch turystyczny z Szybu Regis, pozwalające w sposób ciekawy na dotarcie turystów i kuracjuszy w różne miejsca miasta i gminy. W Wieliczce są także wyznaczone i zorganizowane trakty piesze/rowerowe umożliwiające dotarcie do ciekawych miejsc na terenie gminy np. na Grabówki, do Podstolic, etc.
- Wieliczka może się pochwalić kompletem **wydawnictw po mieście i gminie** – w tym **przewodnik** po Gminie Wieliczka w formie książkowej, dodatkowo **mapa** wraz

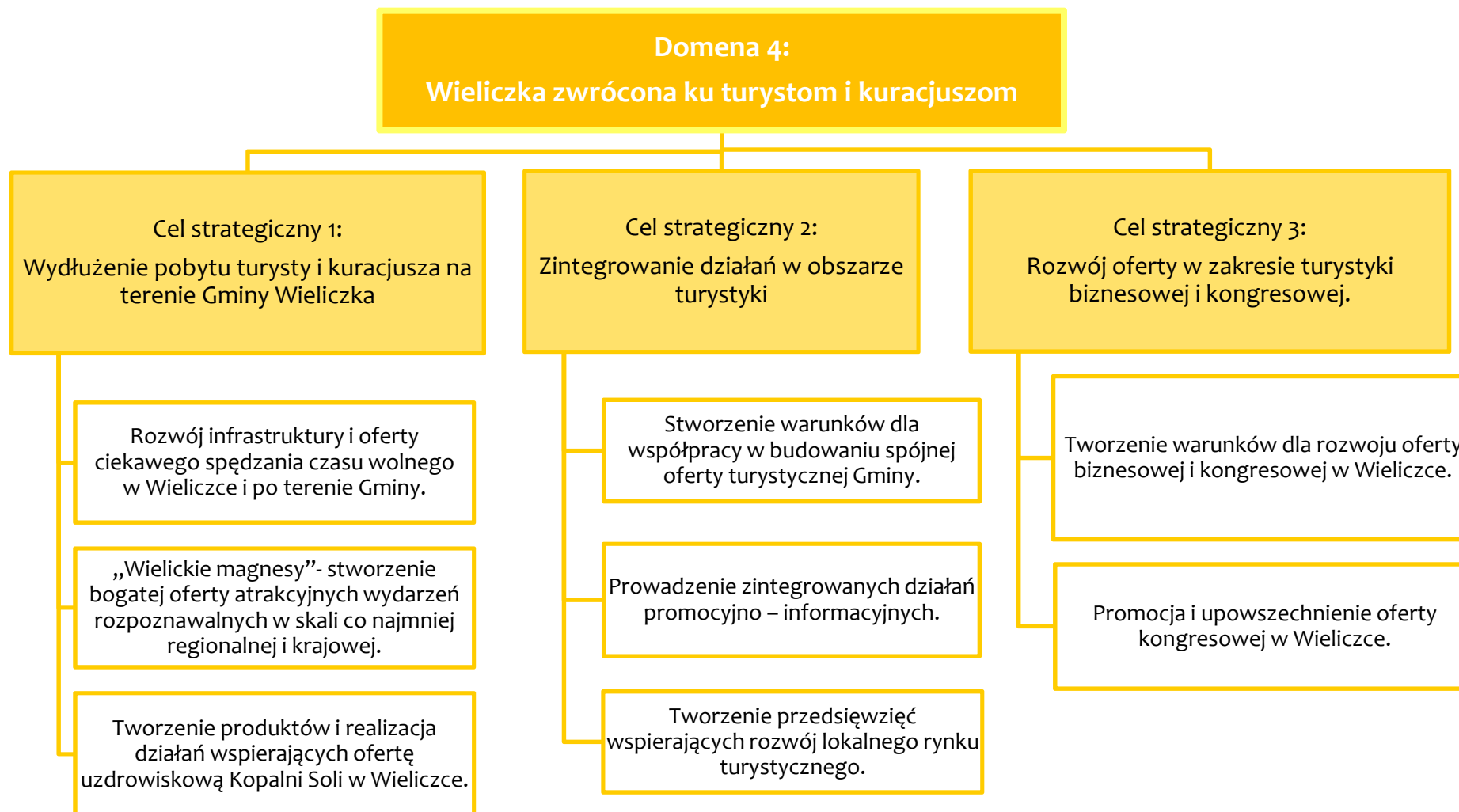
- z przewodnikiem prezentująca szlaki turystyczno – rekreacyjne oraz trasy tematyczne możliwe do zwiedzania przez turystę czy kuracjusza indywidualnie bądź z przewodnikiem.
- Wieliczka ma rozpoznawalne **produkty lokalne** m.in.: lody wielickie, nalewka oraz ciasteczka zwane *kajpuski* z miętą i hasłem przewodnim „Poczuj miętę do Wieliczki”.
 - **Punkt Informacji Turystycznej** jest „operatorem czasu lokalnego” – w jednym miejscu dostępna jest informacja o ofercie hotelowej, gastronomicznej, wydarzeniach, atrakcjach - jednym słowem wszystko co dla turysty i kuracjusza jest ważne. Działa także **witryna WWW integrująca funkcjonującą na terenie Gminy** ofertę turystyczną, kulturalną, hotelową **z ruchem turystycznym i uzdrowiskowym**. Szyb Regis staje się obszarem aktywnej informacji turystycznej, w ramach której funkcjonuje elektroniczna rezerwacja hotelowa oraz informacje dotyczące spędzania wolnego czasu po godz. 18.00.

Domena 4: Wieliczka zwrócona ku turystom i kuracjom	
Mocne strony, atuty	Słabe strony, mankamenty
– Wysoka atrakcyjność turystyczna gminy (występowanie licznych obiektów zabytkowych na czele z Kopalnią Soli „Wieliczka” i Zamkiem Żup Krakowskich znajdującą się na liście światowego dziedzictwa UNESCO). – Bardzo widoczna poprawa dostępności do usług turystycznych w zakresie zbiorowego zakwaterowania (wzrost liczby miejsc noclegowych w latach 2007 – 2012 o 73,0%). – Umiarkowanie wysoki poziom dostępności usług turystycznych w zakresie zbiorowego zakwaterowania (względnie wysoka liczba miejsc noclegowych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców – 12). – Wyraźny wzrost zainteresowania turystów ofertą obiektów zbiorowego zakwaterowania na terenie gminy (wzrost liczby turystów korzystających z noclegów na terenie gminy w latach 2007 – 2013 o 155,1%). – Bardzo wysoki poziom zainteresowania turystów ofertą infrastruktury turystycznej na terenie gminy (bardzo wysoka liczba korzystających z noclegów w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców). – Najbardziej rozpoznawalny produkt turystyczny Wieliczki - Kopalnia Soli, przyciąga ponad 1 milion odwiedzających rocznie (stale od 2005 r.).	– Korki przy wyjeździe z Wieliczki w stronę Krakowa. – Mała częstotliwość przyjazdów i odjazdów autobusów w ramach komunikacji publicznej. – Słabe powiązanie oferty Kopalni Soli z innymi usługami turystycznymi (np. hotelami) – niewystarczająca kooperacja. – Brak dodatkowych produktów turystycznych - zwiedzanie Kopalni Soli nie jest połączone z wyjściem na miasto, tylko ogranicza się do samej Kopalni, nie zachęca turysty do dłuższego pozostania w mieście. – Niekorzystna struktura turystów – ponad 50% grupy zorganizowane odwiedzające Kraków – Kopalnię Soli – Oświęcim – stały program wycieczki, niski poziom elastyczności i poszerzenia oferty zwiedzania na terenie gminy. – Brak dobrego współdziałania i możliwości wypracowania kompleksowej oferty (produktu turystycznego). – Brak wyraźnych, wypromowanych produktów turystycznych poza Kopalnią Soli. – Niedostateczna ilość miejsc tworzących bazę gastronomiczną na wysokim poziomie, przyciągającą wyjątkowym

– Jedyne w skali kraju podziemne uzdrowisko w Kopalni Soli w Wieliczce, dwie główne grupy klientów. – Zauważalny w Gminie rozwój bazy noclegowej o wyższym standardzie (hotele trzy i czterogwiazdkowe). – Dogodne położenie komunikacyjne ze względu na bliskość Krakowa (baza noclegowa dla krakowskich turystów) oraz ważnych węzłów komunikacyjnych ułatwiających dotarcie turystom: – autostrada A4; – droga krajowa nr 94 (bezpłatna alternatywa dla A4); – magistrala kolejowa E30, łącząca zachodnią i wschodnią granicę kraju (2 przystanki w miejscowościach Kokotów i Węgrzce Wielkie); – linia kolejowa nr 109, łącząca Kraków z Wieliczką; – relatywnie bliskie położenie do Międzynarodowego Portu Lotniczego w Balicach (28 km). – Sprzyjające ukształtowanie terenu dla rozwoju turystyk i uzdrowiska: – Obszar gminy znajduje się w dorzeczu rzek: Raby, Wilgi i Serafy; – zróżnicowana rzeźba terenu (Nizina Nadwiślańska, Pogórze Wielickie, kompleksy leśne oraz starorzecza); – 35 pomników przyrody; – Cykliczne rozpoznawalne wydarzenia kulturalne odbywające się w Gminie i w Kopalni Soli m.in.: Dni św. Kingi; Święto Soli; Wielickie Miodobranie; Echo Trombity; Przegląd Potraw Regionalnych, Tour de Pologne, Summer Music Festiwal, Barbórka, na terenie kopalni (125 m pod ziemią) – Koncert Noworoczny, Misteria Paschalia, Zaduszki Jazzowe, Podziemna Gala Boksu oraz inne imprezy o zasięgu lokalnym, regionalnym i ogólnopolskim. – Funkcjonujące ważne Instytucje Kultury m.in.: Muzeum Żup Krakowskich. – Zabytkowa zabudowa sakralna (liczne zabytkowe kapliczki i drewniane kościoły – przebiega tu Małopolski Szlak Architektury Drewnianej).	klimatem. – Brak przewodników turystycznych oprowadzających po kopalni i po mieście. – Brak dobrego oznaczenia turystycznego miasta i ciekawych obiektów w gminie.

Szanse	Zagrożenia
— Możliwość pozyskania środków zewnętrznych na rozwój turystyki. — Trendy w turystyce związane z powstawaniem interaktywnej oferty nawiązującej do dziedzictwa industrialnego, rzemieślniczego miejsca. — Rozwój turystyki Spa&wellness wspierający wydłużenie sezonu turystycznego. — Nowe formy turystyki – turystyka kongresowa i biznesowa. — Wzrost popularności turystyki aktywnej – wyprawy rowerowe, wędrowki piesze, quady. — Wzrost popularności turystyki nastawionej na doświadczenie, przeżywanie, testowanie (np. questy). — Wykorzystanie Internetu jako źródła promocji, sprzedaży i dystrybucji oferty turystycznej. — Rozwój technologii IT w turystyce (GPS, aplikacje na telefony komórkowe, interaktywne i multimedialne przewodniki, nowe formy prezentacji). — Bogacenie się społeczeństwa – częstsze wyjazdy, kilka razy do roku, wypadki na tzw. długie weekendy – zmiana stylu życia. — Bliskość Krakowa i Oświęcimia – rynek potencjalnych klientów. — Wzrost dochodów branży turystycznej.	— Masowy, niekontrolowany napływ turystów. — Zmiany/brak refundacji pobytu przez NFZ w obiektach uzdrowiskowych może skutkować załamaniem rynku. — Nadmierna presja ze strony uprawiających sporty motorowe i wzrost popularności takich form aktywności jak jazda kładami, skuterami, motocrossami itp. – dzika, niekontrolowana ekspansja na tereny cenne przyrodniczo. — Konkurencja ze strony innych ośrodków turystycznych. — Zewnętrzna presja deweloperów, inwestorów (inwestycje niezgodne z charakterem i specyfiką miejsca, zawłaszczanie przestrzeni publicznej, komercjalizacja). — Przedłużające się spowolnienie gospodarcze na świecie; — Niepewna i dynamiczna sytuacja geopolityczna w regionie.

Poniżej przedstawiono wstępną siatkę celów strategicznych i operacyjnych, oraz proponowane zadania do realizacji.

Rezultatem prac grupowych oraz dyskusji podjętej na forum grupy zajmującej się domeną pierwszą są propozycje zdefiniowania **trzech celów strategicznych**:

Cel strategiczny I: Wydłużenie pobytu turysty i kuracjusza na terenie Gminy Wieliczka

Cel operacyjny 1.1. **Rozwój infrastruktury i oferty ciekawego spędzania czasu wolnego w Wieliczce i po terenie Gminy.**

Propozycje obszarów zadań:

- Uruchomienie Małopolskiego Miasta Tradycji Górniczych
- Rewitalizacja parków miejskich wraz z ofertą programową realizowaną w tych miejscach
- Aktywizacja przestrzeni Rynku celem wykorzystania na działania kulturalno-turystyczne
- Uruchomienie tras i szlaków tematycznych po mieście i gminie oraz przygotowanie oferty questów
- Dalsza rewitalizacja miasta Wieliczka

Cel operacyjny 1.2. **„Wielickie magnesy”- stworzenie bogatej oferty atrakcyjnych wydarzeń rozpoznawalnych w skali co najmniej regionalnej i krajowej.**

Propozycje obszarów zadań:

- Poczuj miętę do Wieliczki – realizacja wydarzeń promujących produkty lokalne
- Stałe uatrakcyjnianie programów i formuły ważniejszych imprez i wydarzeń kulturalnych organizowanych w Gminie Wieliczka

Cel operacyjny 1.3. **Tworzenie produktów i realizacja działań wspierających ofertę uzdrowiskową Kopalni Soli w Wieliczce.**

Propozycje obszarów zadań:

- Budowa tężni solankowej na terenie miasta Wieliczka (realizacja – Kopalnia Soli w Wieliczce)
- Budowa nowoczesnego Centrum Balneologicznego oferującego zabiegi wykorzystujące solanki (realizacja – Kopalnia Soli w Wieliczce)
- Realizacja kampanii promującej unikatowe w skali świata podziemne uzdrowisko w Kopalni Soli w Wieliczce

Cel strategiczny II: Zintegrowanie działań w obszarze turystyki

Cel operacyjny 2.1. **Stworzenie warunków dla współpracy w budowaniu spójnej oferty turystycznej Gminy.**

Propozycje obszarów zadań:

- Wypracowanie zasad szerszej współpracy i wspólnych działań pomiędzy Gminą Wieliczka, Kopalnią Soli w Wieliczce, Muzeum Żup Krakowskich i innymi znaczącymi instytucjami
- Opracowywanie wspólnego kalendarza organizowanych wydarzeń turystycznych i kulturalnych

Cel operacyjny 2.2. Prowadzenie zintegrowanych działań promocyjno – informacyjnych.

Propozycje obszarów zadań:

- Wdrożenie nowego ujednoczonego systemu oznaczeń na terenie Gminy Wieliczka wspierającego funkcje turystyczno – uzdrowskie gminy
- Wydanie mapy i przewodnika po Wieliczce i sołectwach
- Uruchomienie turystycznej witryny zawierającej pełną informację i ofertę turystyczną, pobytową i uzdrowską
- Prowadzenie działań promocyjnych w mediach tradycyjnych i społecznościowych

Cel operacyjny 2.3. Tworzenie przedsięwzięć wspierających rozwój lokalnego rynku turystycznego.

Propozycje obszarów zadań:

- Uruchomienie tzw. wielickiej karty będącej system wspólnych zniżek dotyczących wybranych obiektów i wybranych usług turystycznych oraz okołoturystycznych oferowanych na terenie Wieliczki
- Organizacja lokalnego transportu turystycznego

48

Cel strategiczny III: Rozwój oferty w zakresie turystyki biznesowej i kongresowej.

Cel operacyjny 3.1. Tworzenie warunków dla rozwoju oferty biznesowej i kongresowej w Wieliczce.

Propozycje obszarów zadań:

- Opracowanie wspólnej oferty w zakresie turystyki biznesowej i kongresowej
- Stworzenie katalogu organizowanych w Wieliczce wydarzeń kongresowych

Cel operacyjny 3.2. Promocja i upowszechnienie oferty kongresowej w Wieliczce.

Propozycje obszarów zadań:

- Organizowanie na terenie Wieliczki rozpoznawalnych wydarzeń gospodarczych, kongresowych z wykorzystaniem Kampusu Wielickiego i Centrum Edukacyjno-Rekreacyjnego „Solne Miasto” sp. z o.o. w Wieliczce
- Opracowanie i dystrybucja pakietów materiałów promujących dostępną w Wieliczce ofertę dotyczącą możliwości organizacji wydarzeń kongresowych

DOMENA 5.

Wieliczka dobre miejsce na biznes

49

- Gmina Wieliczka dążąc do stworzenia na jej terenie **sprzyjających warunków dla prowadzenia i rozwoju działalności gospodarczych** koncentruje swoje działania głównie na przygotowywaniu terenów inwestycyjnych gotowych na przyjęcie inwestorów oraz zapewnieniu wysokiej jakości usług świadczonych na potrzeby podmiotów gospodarczych. Ważnym aspektem wspierającym rozwój gospodarczy Gminy jest także dbałość o rozwój infrastruktury transportowej, komunikacyjnej oraz technicznej, które realizowane są w ramach wcześniej opisanych kierunków strategicznego rozwoju gminy.
- W Gminie **funkcjonuje Wielicka Strefa Aktywności Gospodarczej**, która jest w pełni przygotowanym pod względem formalno-technicznym terenem inwestycyjnym pod lokowanie zewnętrznych inwestorów (scalenie i podział gruntów, uzbrojenie terenu). Powołany jest podmiot zarządzający strefą, który odpowiada za skuteczną promocję strefy oraz pozyskiwanie, obsługę i utrzymanie inwestorów zewnętrznych. Działania podmiotu zarządzającego w tym zakresie obejmują wszystkie aktywności począwszy od przygotowania oferty, pośrednictwa w kontakcie z właścicielami terenów, towarzyszeniu inwestorowi w całym procesie lokowania inwestycji aż po wsparcie i obsługę podczas prowadzenia działalności.
- Ustalony plan zagospodarowania WSAG pozwala na lokowanie się jedynie takich działalności, które są bezpieczne dla środowiska, nie są uciążliwe dla mieszkańców i nie będą negatywnie oddziaływały na strefy mieszkaniowe zlokalizowane w pobliżu granic strefy.
- W Gminie dynamicznie **rozwija się sektor lokalnych przedsiębiorstw**, przy czym najbardziej widoczne jest to w branżach związanych z usługami okołoturystycznymi (usługi noclegowe, gastronomiczne, spa itp.) oraz usługami „cywilizacyjnymi” kierowanymi do mieszkańców. Ważnym wyzwaniem staje się także zapewnienie wyższej jakości usług dla mieszkańców w związku z rezydencjalnym charakterem części Gminy.
- Zwiększa się także liczba działalności gospodarczych prowadzonych w formule e-biznes, co dodatkowo wspierane jest przez Gminę poprzez stwarzanie sprzyjających warunków do modernizacji i realizacji inwestycji na terenie Gminy w zakresie rozbudowy infrastruktury teleinformatycznej.

Wyniki analizy SWOT dla domeny strategicznej:

Domena 5: Wieliczka – dobre miejsce na biznes	
Mocne strony, atuty	Słabe strony, mankamenty
– Wysoka atrakcyjność inwestycyjna gminy (bardzo duża liczba podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie gminy – 6 567, bardzo wysoka dynamika przyrostu podmiotów gospodarki narodowej w gminie w latach 2007 – 2012 – 32,6%). – Bardzo wysoki poziom przedsiębiorczości w gminie (bardzo wysoka liczba podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców – 120,7). – Wysoki udział sektora prywatnego w strukturze własnościowej podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na obszarze gminy (98,8%). – Wysoki udział sektora usługowego w strukturze podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie gminy (75,3%). – Bardzo wysoki poziom przedsiębiorczości wśród mieszkańców gminy (bardzo wysoka liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1 000 mieszkańców – 97,2). – Prace nad uruchomieniem w granicach gminy strefy aktywności gospodarczej będącej instrumentem przyciągania potencjalnych inwestorów Gospodarczej (ok. 250 ha w północnej części gminy przy granicy z Krakowem). – Niski poziom bezrobocia w gminie (niska liczba osób bezrobotnych przypadających na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym – 6,8), choć na przestrzeni lat 2007 – 2012 zauważalna jest tendencja wzrostowa w zakresie liczby osób pozostających bez pracy. – Dostępność komunikacyjna - bliskość głównych szlaków komunikacyjnych – autostrada A4, droga krajowa nr 94, drogi wojewódzkie nr 964 i 966 oraz rozwinięta sieć dróg lokalnych. – Dostęp do zróżnicowanych form transportu nie tylko drogowego, ale i kolejowego (magistrala kolejowa E30, linia kolejowa nr	– Strefa aktywności gospodarczej w sferze projektów podczas gdy w sąsiednich gminach przedsiębiorcy już mogą lokować swoje biznesy (brak uzbrojenia strefy). – Niski poziom dostępności do systemu odprowadzania ścieków bytowo-gospodarczych (niski odsetek mieszkańców korzystających z czynnej sieci kanalizacyjnej – 40,7%) oraz niski poziom dostępności do systemu oczyszczania ścieków bytowo-gospodarczych (niski odsetek mieszkańców obsługiwanych przez oczyszczalnie ścieków – 28,8%). – Umiarkowanie wysoki poziom zainteresowania obszarem gminy ze strony zagranicznego kapitału (względnie wysoka liczba spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego na 1 000 mieszkańców – 1,0). – Brak własnej komunikacji miejskiej oraz niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych i niedostosowana częstotliwość przejazdów autobusów i prywatnych przewoźników. – Niezadowalający stan techniczny dróg lokalnych oraz infrastruktury drogowej. – Niewystarczająca promocja gospodarcza Gminy.

109 łącząca Kraków z Wieliczką) oraz lotniczego (port lotniczy Kraków Balice znajduje się w odległości 26 km, ok.30 minut jazdy samochodem). — Oddany w 2009 r. odcinek autostrady A4 o długości 19,8 km od węzła Wielicka do Szarowa przebiegający przez teren gminy.— Bliskość aglomeracji krakowskiej (13 km) – dostęp do wykształconej kadry z krakowskiego ośrodka akademickiego.— Potencjał tkwiący w zasobach ludzkich (korzystne wskaźniki demograficzne): — 20,5% ludności w wieku przedprodukcyjnym, 63,7% w wieku produkcyjnym, 15,8% w wieku po produkcyjnym.— Atrakcyjne ceny nieruchomości w porównaniu do Krakowa (ok. 30-40% mniej).— Względnie wysoki poziom dostępności do systemu zaopatrzenia w wodę (umiarkowanie wysoki odsetek mieszkańców korzystających z czynnej sieci wodociągowej – 85,2%).— Względnie wysoki poziom dostępności do systemu zaopatrzenia w gaz (względnie wysoki odsetek mieszkańców korzystających z czynnej sieci gazowej – 82,5%).— Wysoki poziom zaawansowania procesów planowania przestrzennego (całość terenu gminy objęta została obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego).	

Szanse	Zagrożenia
— Zwiększenie roli sektora usług w gospodarce. — Nacisk na odrodzenie zawodów tradycyjnych, rzemieślniczych. — Rozwój i promocja sektora produktów lokalnych, regionalnych. — Tendencja do optymalizacji kosztów przez zagraniczne przedsiębiorstwa – przenoszenie działalności gospodarczej do Polski i krajów sąsiednich. — Rozwój Małopolski ukierunkowany na sferę gospodarczą: gospodarka oparta na wiedzy, innowacyjna. — Zwiększenie wykorzystania nowych technologii w edukacji i na rynku pracy. — Wzrost świadomości społecznej dotyczącej zrównoważonego rozwoju (gospodarka – ochrona środowiska). — Tendencja do tworzenia stowarzyszeń branżowych, samorządów gospodarczych, klastrów. — Rozwój infrastruktury sprzyjającej ochronie środowiska (oczyszczalnie ścieków, sieci kanalizacji, ujęcia wody o dobrej jakości, gospodarka odpadami). — Dostępność funduszy unijnych na uzbrajanie terenów inwestycyjnych i ich promocję na targach i różnego typu wydarzeniach z potencjalnymi inwestorami.	— Wpływ globalnego kryzysu gospodarczego na kondycję przedsiębiorstw. — Konkurowanie o inwestora z innymi gminami – koszt pomocy publicznej (zachęt z tytułu ulg, przygotowania infrastruktury, zwolnień podatkowych itp.) może przewyższać wartość pozyskanej inwestycji. — Obniżona stabilność finansowa rynków światowych i europejskich spowodowana globalnym kryzysem i niepewną sytuacją polityczną w regionie. — Często niespójne, zmieniające się przepisy prawne. — Trudności w stosowaniu prawa wynikające z braku spójnej wykładni aktów prawnych (dowolność interpretacyjna). — Preregulowanie sfery gospodarczej. — Prawne i związane z nimi finansowe ograniczenia rozwoju samorządów – m.in. niski udział Gminy w podatkach CIT i PIT, zmiany w zakresie możliwości zadłużenia w JS. — Biurokratyzacja (warunkowana koniecznością spełniania wymogów prawnych) wpływająca na niekorzystny odbiór społeczny administracji i urzędników.

Poniżej przedstawiono wstępną siatkę celów strategicznych i operacyjnych, oraz proponowane zadania do realizacji.

Rezultatem prac grupowych oraz dyskusji podjętej na forum grupy zajmującej się powyższą domeną są propozycje zdefiniowania **dwóch celów strategicznych**:

Cel strategiczny I. Prowadzenie polityki proinwestycyjnej Gminy zapewniającej zrównoważony środowiskowo rozwój gospodarczy.

Cel operacyjny 1.1: Kompleksowe przygotowanie terenów inwestycyjnych dostępnych w Gminie Wieliczka.

Propozycje obszarów zadań:

- Budowa infrastruktury dla uruchomienia Wielickiej Strefy Aktywności Gospodarczej

Cel operacyjny 1.2: Zapewnienie wysokich standardów w obsłudze podmiotów gospodarczych.

Propozycje obszarów zadań:

- Utworzenie punktu ds. informacji i obsługi klientów gospodarczych
- Wdrożenie usług i procedur świadczonych w formie e-administracji

Cel operacyjny 1.3: Promocja terenów inwestycyjnych oferowanych w Gminie Wieliczka.

Propozycje obszarów zadań:

- Opracowanie pakietu ofert inwestycyjnych obejmujących nie tylko dostępne tereny inwestycyjne, ale także dostęp do usług, kadr, oferty kulturalnej
- Uczestnictwo w wydarzeniach gospodarczych o zasięgu co najmniej regionalnym
- Współpraca z innymi strefami inwestycyjnymi i podmiotami gospodarczymi z Małopolski

Cel strategiczny II. Wzmacnianie rozwoju i konkurencyjności lokalnych przedsiębiorstw

Cel operacyjny 2.1: Wzmocnienie funkcji gospodarczych w mieście Wieliczka.

Propozycje obszarów zadań:

- Ożywienie gospodarcze centrum Wieliczki
- Poprawa estetyki wizualnej centrum Wieliczki
- Budowa parkingów na terenie „Pod Baranem”
- Realizacja systemu wsparcia dla przedsiębiorców prowadzących działalności w branży okołoturystycznej
- Wsparcie doradczo-informacyjne skierowane do przedsiębiorców lokalnych w zakresie prowadzonych działalności oraz pozyskiwania środków zewnętrznych na rozwój swoich firm

Cel operacyjny 2.2: Rozwój współpracy międzysektorowej na rzecz kreowania rozwoju gospodarczego na terenie Gminy

Propozycje obszarów zadań:

- Wzmocnienie działań samorządu gospodarczego funkcjonującego w gminie
- Powołanie Forum Gospodarczego w Wieliczce, będącego płaszczyzną do cyklicznych spotkań samorządu, instytucji publicznych z sektorem biznesu
- Organizacja branżowych wydarzeń gospodarczych (np. kongres gospodarczy, konferencje, szkolenia, targi przedsiębiorczości itp.)

Część IV. Wdrożeniowa

4.1 Spójność Strategii z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu

DOKUMENTY STRATEGICZNE W RAMACH UNII EUROPEJSKIEJ:

Strategia Europa 2020

Plany działań do „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka na lata 2015-2022” są spójne z zapisami dokumentu „Europa 2020”, będącym instrumentem strategicznym Unii Europejskiej, który wyznacza główne kierunki rozwoju UE. W wyżej wymienionym dokumencie zwrócono szczególną uwagę na potrzebę innowacyjności przedsiębiorstw poprzez inwestycje w centra badawczo-rozwojowe oraz zwiększenie zatrudnienia wśród kobiet i mężczyzn. Co więcej kładzie się w nich nacisk na ułatwienia dla potencjalnych przedsiębiorców. Znajduje to odniesienie w domenie 5 „Wieliczka dobre miejsce na biznes”. W przypadku dokumentu „Europa 2020” wszelkie działania zawarte w domenie 1, 2 i 5, gdzie zakłada się tworzenie dobrego klimatu dla przedsiębiorczości, głównie tej innowacyjnej oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu i dążenie do wzrostu poziomu wykształcenia mieszkańców, a także pomaganie w zakładaniu działalności gospodarczej. Co więcej zamierza się ograniczyć emisję gazów cieplarnianych w budynkach użyteczności publicznej.

55

KRAJOWE PROJEKTY STRATEGICZNE ORAZ ICH PROJEKTY

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności

Zapisy „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka na lata 2015-2022” odnoszą się do powyższego dokumentu, którego nadrzędnym celem jest ogólny zrównoważony rozwój i poprawa poziomu i jakości życia mieszkańców kraju. Wyjątkowe miejsce zajmują tu obszary z zakresu modernizacji gospodarki i rozwoju kapitału społecznego oraz kulturowego. Począwszy od poprawy dostępności do edukacji, zwiększenie konkurencyjności i wydajności innowacyjności przedsiębiorstw czy poprawy jakości usług administracyjnych przy umożliwieniu ludziom jak największej dostępności transportowej. Nieodłącznym elementem tego dokumentu jest szczególne zwrócenie uwagi na potrzebę monitorowania efektów podejmowanych działań. „Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności” znajduje swe odzwierciedlenie we wszystkich wydzielonych domenach realizowanych w Gminie Wieliczka.

Strategia Rozwoju Kraju 2020

„Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka na lata 2015-2022” jest spójna ze „Strategią Rozwoju Kraju 2020”. Dokument ten w pierwszej kolejności wskazuje na potrzebę usprawnienia administracji poprzez jej uproszczenie i cyfryzację (odniesienie do domeny 1). Następnym celem tego dokumentu są działania, które mają korzystnie wpłynąć na rozwój kapitału społecznego poprzez podnoszenie jakości usług edukacyjnych, zapewnianie realizacji potrzeb kulturalnych mieszkańców czy wspierania postaw obywatelskich (domena 2). Kolejny obszar działania dotyczy konkurencyjnej gospodarki, który sprowadza się do wspierania inicjatyw z zakresu innowacji

(B+R) i ułatwiania zakładania takich przedsiębiorstw i ich współpracę między sobą. Wiąże się z tym również zwiększenie zatrudnienia w sektorze innowacyjnym, czyli m.in. walkę z bezrobociem. Konkurencyjność gospodarki to także podniesienie poziomu i jakości kapitału ludzkiego, który jest zazwyczaj głównym motorem napędowym w tym sektorze gospodarki. Konkurencyjna gospodarka nierozzerwalnie łączy się z nowoczesnym, szybkim i zintegrowanym transportem (domena 1). Inne cele zawarte w „Strategii Rozwoju Kraju 2020” to także przeciwdziałanie marginalizacji szczególnych grup społecznych, czyli ich aktywizacja zawodowa, kulturalna i społeczna – wszystko to ma na celu zwiększenie integracji i spójności terytorialnej.

Strategia Sprawne Państwo 2020

Dokument strategiczny dla Gminy Wieliczka niewątpliwie wpisuje się w „Strategię Sprawne Państwo 2020”, ponieważ w jego domenie nr 1 występują działania skoncentrowane na podniesieniu jakości obsługi interesantów, usprawnienia procesu konsultacji społecznych i prowadzeniu efektywnego dialogu z mieszkańcami, który uwzględni ich potrzeby i sugestie. Co więcej, wskazuje także na większą dostępność do urzędu za pomocą Internetu. Działania te mają realizować ideę przyjaznego urzędu oraz poprawić świadomość dostępu do urzędu i jego otwartości na głos mieszkańców.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: regiony, miasta, obszary wiejskie

„Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka 2015-2022” w pełni odnosi się do dokumentu „Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: regiony, miasta, obszary wiejskie”. Większość domen strategicznych w Gminie Wieliczka jest rozwinięciem krajowego dokumentu, na które składa się efektywne wykorzystanie potencjału miejskiego. Potencjał ten ma za zadanie kreować wzrost gospodarczy ośrodków lokalnych i ich otoczenia przy jednoczesnym pełniejszym zatrudnieniu i ekspansji tego procesu na sąsiednie terytoria w tym wiejskie. Ośrodki miejskie posiadają największy potencjał do dyfuzji innowacji. Dokument ten zawiera również informacje na temat przeciwdziałania negatywnym trendom demograficznym. Koncentruje się też na poprawie jakości zasobów pracy i ich pełniejszego wykorzystania. Ważnym elementem jest również odpowiedź na zmiany klimatyczne oraz racjonalne wykorzystanie zasobów przyrodniczych, co na obszarach zurbanizowanych jest szczególnym problemem. Autorzy projektu krajowego zwracają także uwagę na wykorzystanie potencjału kulturowego, turystycznego i społecznego, co zostało zawarte i podkreślone w „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka 2015-2020”. Ostatnimi kwestiami wartymi uwagi są także sprawy infrastruktury transportowej, teleinformatycznej i usług publicznych, które mają zapewniać spójność terytorialną. Zwraca się też uwagę na zwiększenie efektywności instytucji, które koordynują rozwój regionalny. Zawarte cele strategiczne wpisują się we wszystkie priorytetowe domeny.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Zgodność dokumentów niższego rzędu z dokumentami wyższego rzędu jest zasadą na jakiej opiera się funkcjonowanie i współpraca różnych instytucji rządowych i samorządowych. Również i w tym przypadku „Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka na lata 2015-2022” wykazuje

pełną zgodność z ministerialnym dokumentem dotyczącym „Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030”. Wyszczególnione domeny w wielickim dokumencie współgrają z celami i założeniami rządowymi oraz są ich konkretną realizacją w terenie. W pierwszej kolejności koncentruje się na podwyższaniu konkurencyjności głównych ośrodków miejskich kraju i ich integracji z sąsiednimi ośrodkami miejskimi, aby zachować strukturę policentryczności rozwoju. Następnym ważnym celem podobnie jak w poprzednich krajowych dokumentach jest poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju poprzez zwiększanie różnorodności funkcjonalnej danych jednostek terytorialnych kraju. Jako trzecia w kolejności jest poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych dzięki rozwojowi infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej. Kolejny cel odnosi się do kształtowania struktur przestrzennych wpierających i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski, co znajduje jednoznaczne odniesienie w „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka na lata 2015-2022”.

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020

Jest to jedna z dziewięciu strategii sektorowych stanowiących tzw. „inne strategie rozwoju” realizujących średnio i długookresową strategię rozwoju kraju. Za główny cel stawia sobie rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia. Cele szczegółowe wprost odnoszą się do sformułowanej „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka na lata 2015-2022” ze względu na takie aspekty jak: wzrost zatrudnienia, wydłużenie aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych, poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, poprawa zdrowia obywateli oraz podniesienie efektywności opieki zdrowotnej, a także podniesienie poziomu kompetencji i kwalifikacji obywateli. Cele „Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2020” są obecne niemal we wszystkich domenach wyznaczonych w „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka na lata 2015-2022”.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

Priorytety „Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020” znajdują odzwierciedlenie w dokumencie „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka na lata 2015-2022”. Obszary te są dobrze sprecyzowane w wyznaczonych domenach strategicznych, a zwłaszcza w domenie 2, która odnosi się do rozwoju kapitału społecznego oraz częściowo w domenie 1, która mówi o poprawie jakości i dostępności usług administracyjnych, komunikacyjnych i komunalnych. Zapisane priorytety dotyczą między innymi: trwałej integracji młodych osób z rynkiem pracy; inwestycji w zdolności instytucjonalne i w skuteczność administracji publicznej oraz usług publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym. Inne obszary ważne z punktu widzenia obu dokumentów strategicznych to wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie dla wszystkich grup wiekowych o charakterze formalnym i pozaformalnym, poszerzanie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kwalifikacji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia również dzięki doradztwu i uznawaniu nabytych kompetencji. Kolejny cel to ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej i zapobiegania mu oraz

promowania równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji oraz kształcenia podstawowego i średniego.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020

Oba dokumenty, czyli „Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka na lata 2015-2022” oraz „Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020” posiadają obszary styczne, co dobrze świadczy o ich przygotowaniu i uporządkowanym oraz jednolitym systemie działań na szczeblu krajowym i lokalnym. Wspólne cele dotyczą przede wszystkim wspierania efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym. W drugiej osi priorytetowej zwraca się uwagę na wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje zagrożeń przy jednoczesnym zwiększeniu odporności na klęski i katastrofy i rozwijaniu systemów zarządzania klęskami i katastrofami. Co więcej, zawiera też zapisy o inwestowaniu w sektor gospodarki odpadami celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych określonych przez państwa członkowskie, co jest bardzo ważne z punktu widzenia Gminy Wieliczka ze względu na sąsiedztwo krakowskiego wysypiska Barycz i szeregu uciążliwości z nim związanych. Trzecia oś priorytetowa skupiająca się na rozwoju infrastruktury transportowej przyjaznej dla środowiska i ważnej w skali europejskiej również pokrywa się ze „Strategią Rozwoju Gminy Wieliczka na lata 2015-2022”, ponieważ zawiera ona działania mające na celu rozwój i usprawnianie przyjaznych środowisku (w tym o obniżonej emisji hałasu) i niskoemisyjnych systemów transportu. Inne działania w ramach tej osi odnoszą się do ograniczenia negatywnych skutków oddziaływania transportu na (np. hałasu) na lokalną ludność żyjącą w sąsiedztwie ciągów komunikacyjnych. Niemniej ważną osią priorytetową jest zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi. Również ósma oś priorytetowa dotyczy Wieliczki ze względu na ochronę i rozwój dziedzictwa kulturowego w zakresie zachowania, ochrony, promowania i rozwoju dziedzictwa naturalnego i kulturowego (np. Kopalnia Soli). W domenie rozwoju kapitału społecznego w strategii rozwoju Wieliczki jest informacja o inwestycjach w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego i lokalnego, a także zmniejszają nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowania włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych. Zwłaszcza zapisy powyższe mają odniesienie w niemal wszystkich domenach wyszczególnionych przez „Strategię Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka na lata 2015-2022”.

Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020

„Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka na lata 2015-2022” wpisuje się w osie priorytetowe projektu „Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020” zwłaszcza w zakresie poprawy obszaru e-administracji. Strategia ma na celu przede wszystkim podniesienie dostępności i jakości e-usług publicznych. Inny obszar, na który zwraca się uwagę to także poprawa cyfrowej efektywności urzędów oraz zwiększenie dostępności i wykorzystania informacji sektora

publicznego. Gmina Wieliczka kładzie w tym zakresie duży nacisk, aby te cele zrealizować i nie dać się zdystansować pozostałym, sąsiednim jednostkom samorządu terytorialnego.

Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020

W obszarze domeny „Wieliczka dobre miejsce na biznes” został wyznaczony cel operacyjny – rozwój współpracy międzysektorowej na rzecz kreowania rozwoju gospodarczego na terenie Gminy. Wpisuje się on częściowo w oś priorytetową „Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój...” dotyczącą wsparcia otoczenia i potencjału innowacyjnych przedsiębiorstw, w ramach którego przykładowym typem projektu jest wsparcie rozwoju otwartych innowacji, polegające m. in. na pobudzeniu współpracy między przedsiębiorstwami w celu dzielenia się wiedzą i tworzenia nowych rozwiązań.

REGIONALNE DOKUMENTY STRATEGICZNE

Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego 2011 - 2020

Cele strategiczne na rzecz poprawy dostępności transportowo-komunikacyjnej Gminy Wieliczka wymagające takich działań jak: dostosowanie systemu transportu publicznego do potrzeb mieszkańców Gminy Wieliczka, zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego i pieszego w obrębie całej Gminy oraz poprawa połączeń drogowych, a także usprawnienie połączeń komunikacyjnych z Aglomeracją Krakowską i Krakowskim Obszarem Metropolitarnym wpisują się w główny cel strategiczny „Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011 – 2020” w obszarze infrastruktury dla dostępności komunikacyjnej, którym jest wysoka zewnętrzna i wewnętrzna dostępność komunikacyjna regionu dla konkurencyjności gospodarczej i spójności przestrzennej.

Cele mające za zadanie zapewnienie możliwości realizacji potrzeb kulturalnych oraz rozwijania zainteresowań mieszkańców Gminy Wieliczka, na które składają się rozwój infrastruktury i zaplecza instytucjonalnego dla oferty kulturalnej, a także kreowanie programów umożliwiających realizację zainteresowań i pasji, odpowiadają działaniom zawartym w strategii regionalnej na rzecz zwiększenia atrakcyjności Małopolski w obszarze przemysłów czasu wolnego dzięki wykorzystaniu potencjału dziedzictwa regionalnego i kultury.

W ramach celu strategicznego zawartego w „Strategii Rozwoju Województwa...” dotyczącego kształtowania i rozwoju aktywności obywatelskiej oraz wzmocnienia kapitału społecznego, w Gminie Wieliczka zostały wyznaczone odpowiednie działania, takie jak zapewnienie systemu wsparcia dla inicjatyw obywatelskich oraz wzmocnienie poczucia tożsamości kulturowej mieszkańców Gminy Wieliczka i dbałość o więzi lokalne. Cele te mają wpływ na budowanie aktywnej i obywatelskiej postawy mieszkańców Gminy.

Gmina Wieliczka wyznaczyła cele dotyczące wdrożenia systemu diagnozy zagrożeń i potrzeb zdrowotnych mieszkańców oraz odpowiadających na nie programów profilaktycznych, a także realizacji programów i wydarzeń edukacyjnych promujących zdrowy i aktywny styl życia, skierowanych do różnorodnych grup mieszkańców Gminy. Wymienione obszary wpisują się

w priorytet „Strategii Rozwoju Województwa” mówiący o poprawie bezpieczeństwa zdrowotnego: „profilaktyka i ochrona zdrowia”.

Cel dotyczący kompleksowego przygotowania terenów inwestycyjnych dostępnych w Gminie Wieliczka i ich promocji wpisuje się w cel strategiczny „Strategii Rozwoju Województwa ...” wzmocnienia pozycji Małopolski jako regionu atrakcyjnego dla inwestycji, opartego na wiedzy, aktywności zawodowej i przedsiębiorczości mieszkańców.

Założenia Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020

Cele strategiczne „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka” pozostają w zgodności z zapisami „Założeń Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020”. Kompleksowe przygotowanie terenów inwestycyjnych dostępnych w Gminie Wieliczka oraz ich promocja, prowadzenie działań zachęcających do uruchamiania działalności w sferze około turystycznej, a także zapewnienie wysokich standardów w obsłudze podmiotów gospodarczych wpisują się w priorytety takie jak: tworzenie warunków zwiększających atrakcyjność inwestycyjną regionu, promowanie przedsiębiorczości i kreowanie postaw przedsiębiorczych oraz podnoszenie konkurencyjności i innowacyjności małopolskich MŚP.

Ponadto w zakresie rozwoju infrastruktury transportowej zostały wyznaczone cele takie jak: dostosowanie systemu transportu publicznego do potrzeb mieszkańców Gminy Wieliczka, zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego i pieszego w obrębie całej Gminy oraz poprawa połączeń drogowych oraz usprawnienie połączeń komunikacyjnych z Aglomeracją Krakowską i Krakowskim Obszarem Metropolitalnym. Wpisują się one w priorytety „Założeń Regionalnego Programu...” w obszarze tworzenia sprawnego układu drogowego o znaczeniu regionalnym, z uwzględnieniem jego powiązań z siecią istniejących i planowanych dróg krajowych.

W obszarze tematyki społecznej cel określony w domenie 2 dotyczący wspierania aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych w Gminie Wieliczka, wsparcia pedagogiczno-psychologiczne dla osób ze środowisk dysfunkcyjnych i planu stworzenia systemu opieki nad starszymi osobami w Gminie, są zgodne z założeniami takimi jak: wzrost aktywności społecznej i zawodowej osób będących w szczególnie trudnej sytuacji społeczno-zawodowej, zwiększenie dostępności i jakości usług społecznych i zdrowotnych w regionie oraz zwiększenie aktywności społeczności lokalnych w oparciu o inicjatywy ekonomii społecznej.

Celem Gminy Wieliczka jest także tworzenie funkcjonalnego systemu świadczenia wysokiej jakości usług edukacyjnych na jej obszarze, te priorytety mają swoje uzasadnienie w „Założeniach Regionalnego Programu...” w postaci wyznaczenia celów tworzenia warunków do podniesienia jakości edukacji ogólnej i zawodowej oraz zwiększenia dostępności i adekwatności infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej.

Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego

W dokumencie „Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego” wyznaczono cztery pola strategii działania. W polu działania „mieszkańcy” jednym z priorytetowych celów jest elastyczny, łatwo dostosowujący się do zmian społeczno-gospodarczych system edukacji. W te działania wpisuje się priorytet Strategii Rozwoju Miasta

i Gminy Wieliczka dotyczący tworzenia funkcjonalnego systemu świadczenia wysokiej jakości usług edukacyjnych na jej obszarze. W tym polu określono także cel jakim jest łagodzenie społecznych skutków bezrobocia oraz wyrównywanie szans życiowych dla osób niepełnosprawnych. W Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka priorytet łagodzenia społecznych kontrastów związanych z zagrożeniem wykluczeniem społecznym także jest zgodny z powyższymi założeniami. Kolejnym punktem „Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego ...” jest pole działania w kwestii gospodarczej. W tym zakresie ustalono priorytet mający na celu efektywny system pozyskiwania inwestorów komercyjnych, co jest zgodne z prowadzeniem polityki proinwestycyjnej określonej w Strategii Rozwoju Gminy Wieliczka. Także w polu dotyczącym więzi komunikacyjnych w „Kierunkach Zagospodarowania Przestrzennego ...” cel strategiczny, jakim jest dobrze rozwinięty system powiązań komunikacyjnych oraz sprawny system transportu wewnętrznego, jest zgodny z założeniami jakie określono w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka, którymi jest poprawa dostępności transportowo-komunikacyjnej Gminy Wieliczka, poprzez takie działania jak dostosowanie systemu transportu publicznego do potrzeb mieszkańców, a także zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego i pieszego w obrębie całej Gminy i poprawa połączeń drogowych.

Strategia dla Rozwoju Polski Południowej w obszarze województw małopolskiego i śląskiego do roku 2020

W ramach domeny „Wieliczka dobre miejsce na biznes” wyznaczono cel strategiczny jakim jest prowadzenie polityki proinwestycyjnej Gminy zapewniającej zrównoważony środowiskowo rozwój gospodarczy. Wpisuje się on w kreowanie oferty inwestycyjnej, które jest jednym z kierunków działań „Strategii dla Rozwoju Polski Południowej ...”.

Jednym z celów operacyjnych Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka w domenie „Wieliczka zwrócona ku turystom i kuracjom” jest stworzenie bogatej oferty atrakcyjnych wydarzeń rozpoznawalnych w skali co najmniej regionalnej i krajowej „Wielickie magnesy”. Ten cel jest zgodny z działaniem „Strategii dla Rozwoju Polski Południowej ...” w ramach przyciągania i organizacji wydarzeń o znaczeniu krajowym i międzynarodowym.

Programy Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020:

Program Strategiczny Kapitał Intelktualny i Rynek Pracy

Jednym z celów Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka w kwestii społecznej jest rozwój oferty edukacyjnej skierowanej do dzieci uzdolnionych, co jest zgodne z priorytetem określonym w „Programie Strategicznym Kapitału Intelktualnego ...” jako wdrożenie mechanizmów odkrywania, kształtowania i wspierania talentów. Także wspieranie aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych w Gminie Wieliczka wpisuje się w cel strategiczny „Programu Strategicznego Kapitału Intelktualnego ...” wsparcie na rzecz zatrudnienia wybranych grup w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Program Strategiczny Regionalna Strategia Innowacji Województwa Małopolskiego 2013-2020

Cel strategiczny określony w „Programie Strategicznym Regionalnej Strategii Innowacji ...” jakim jest rozwój społeczeństwa informacyjnego, wpisuje się działania opisane w domenie dotyczącej podnoszenia jakości usług administracyjnych, poprzez rozwój usług e-administracji dla mieszkańców.

Program Strategiczny Dziedzictwo i Przemysł Czasu Wolnego

Jednymi z celów operacyjnych Gminy Wieliczka w zakresie turystyki jest rozwój infrastruktury i oferty ciekawego spędzania czasu wolnego oraz prowadzenie zintegrowanych działań promocyjno – informacyjnych. Oba te cele wpisują się w priorytet określony w „Programie Strategicznym Dziedzictwa ...” jako pobudzanie kreatywności oraz wzrost dostępu do oferty czasu wolnego oraz działanie na rzecz zintegrowanej informacji i promocji oferty turystycznej.

Program Strategiczny Transport i Komunikacja

W zakresie poprawy dostępności transportowo – komunikacyjnej Gminy Wieliczka określono cele operacyjne takie jak: dostosowanie systemu transportu publicznego do potrzeb mieszkańców Gminy Wieliczka, zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego i pieszego oraz usprawnienie połączeń komunikacyjnych z Aglomeracją Krakowską i Krakowskim Obszarem Metropolitalnym. Cele te są zgodne z priorytetami „Programu Strategicznego Transport i Komunikacja”, jakimi są: wykreowanie subregionalnych węzłów transportowych oraz wsparcie instrumentów zarządzania zintegrowanymi systemami transportowymi (w tym efektywne zarządzanie transportem publicznym w ramach regionalnego transportu zbiorowego).

Program Strategiczny Ochrona Środowiska

Cele operacyjne Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka w zakresie usług komunalnych to: budowa infrastruktury wodociągowej, systematyczna rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej na terenie miasta i gminy, zwiększenie energooszczędności obiektów użyteczności publicznej oraz racjonalna gospodarka odpadami komunalnymi. Cele te są zgodne z działaniami „Programu Strategicznego Ochrona Środowiska” mającymi na celu utrzymanie i rozbudowę systemów zaopatrzenia w wodę i optymalizacji zużycia wody, ograniczenie zanieczyszczeń przedostających się do wód podziemnych, powierzchniowych i gleb oraz wsparcie działań mających na celu oszczędne i efektywne wykorzystanie energii, a także z priorytetem rozwijania systemu gospodarki odpadami.

Program Strategiczny Ochrony Zdrowia

W zakresie ochrony zdrowia dla Gminy Wieliczka zostały wyznaczone cele operacyjne wdrożenia systemu diagnozy zagrożeń i potrzeb zdrowotnych mieszkańców oraz odpowiadających na nie programów profilaktycznych, a także realizacji programów i wydarzeń edukacyjnych promujących zdrowy i aktywny styl życia, skierowanych do różnorodnych grup mieszkańców Gminy. Cele te wpisują się w działanie „Profilaktyka, edukacja i promocja zdrowia” w „Programie Strategicznym Ochrony Zdrowia”.

Program Strategiczny „Włączenie Społeczne”

Cele operacyjne Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka w zakresie wspierania aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych oraz tworzenia systemu opieki nad starszymi osobami wpisują się także w priorytety powyższego dokumentu dotyczące integracji działań na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych, a także wdrażania regionalnej strategii działań w kontekście starzenia się społeczeństwa, w ramach którego jednym z działań jest podnoszenie jakości i dostępności opieki nad osobami starszymi.

Program Strategiczny Marketing Terytorialny

Cel strategiczny kreowania wizerunku Wieliczki jako rozpoznawalnego ośrodka treningowego oraz cel operacyjny prowadzenia zintegrowanych działań promocyjno – informacyjnych w zakresie turystyki, wpisują się w działanie „Programu Strategicznego Marketing Terytorialny” jakim jest promocja tożsamości marki Małopolska na rynkach krajowym i zagranicznym oraz przedsięwzięcie zarządzania wizerunkiem marki Małopolska w przestrzeni publicznej.

Program Operacyjny Inteligentny Rozwój, 2014 – 2020

W obszarze domeny „Wieliczka dobre miejsce na biznes” został wyznaczony cel operacyjny „rozwój współpracy międzysektorowej na rzecz kreowania rozwoju gospodarczego na terenie Gminy. Wpisuje się on częściowo w oś priorytetową „Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój ...” dotyczącą wsparcia otoczenia i potencjału innowacyjnych przedsiębiorstw, w ramach którego przykładowym typem projektu jest wsparcie rozwoju otwartych innowacji, polegające m. in. na pobudzeniu współpracy między przedsiębiorstwami w celu dzielenia się wiedzą i tworzenia nowych rozwiązań.

Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Krakowskiego Obszaru Funkcjonalnego (ZIT)

Zintegrowane podejście terytorialne w ramach RPO WM 2014-2020 ma na celu wykorzystanie specyficznych potencjałów terytorialnych i likwidacji barier w rozwoju poszczególnych obszarów województwa. Przy pomocy tego instrumentu, partnerstwa jednostek samorządu terytorialnego (JST) miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie (miasto i samorządy znajdujące się w jego oddziaływaniu) mogą realizować wspólne przedsięwzięcia, łączące działania finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego. ZIT to także wyjście poza sztywne granice administracyjne JST i większe możliwości oddziaływania projektów unijnych.

Gmina Wieliczka wraz z innymi gminami otaczającymi Kraków, utworzyła międzygminne Stowarzyszenie Metropolia Krakowska, w celu wspólnego pozyskiwania środków unijnych na inwestycje kluczowe dla regionu, w tym także inwestycje zapisane w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka na lata 2015 – 2022. Koncentrują się one głównie na zasadniczych celach tj.:

- wzmocnieniu konkurencyjności gospodarczej Krakowskiego Obszaru Funkcjonalnego (KrOF), w ramach którego przewidziane są m.in. inwestycje w rozwój terenów przeznaczonych pod działalność gospodarczą wraz z zapewnieniem odpowiedniej

infrastruktury (SAG), rozwój sieci drogowej służącej stworzeniu sprawnego systemu transportowego na terenie KrOF. Przewidziane kierunki działań w ramach tego celu Strategii ZIT wprost wpisują się w zapisy zawarte w Domenie 5: Wieliczka dobre miejsce na biznes, gdzie także jest mowa o tworzeniu terenów inwestycyjnych w tym Wielickiej Strefy Aktywności Gospodarczej (WSAG) oraz w Domenie 1: Funkcjonalna Gmina – wysoka jakość usług komunalnych, komunikacyjnych i administracyjnych w ramach której przewidziano szereg projektów w zakresie podniesienia dostępności transportowej Miasta i Gminy Wieliczka;

- podnoszeniu jakości życia na terenie KrOF – poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym, poprawa stanu środowiska (jakość powietrza, gospodarka wodna, i gospodarka odpadami), rozwój zrównoważonego transportu metropolitarnego oraz rozwój ofert wsparcia w zakresie opieki zdrowotnej i usług społecznych. Zapisy te są spójne z przyjętymi w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka na lata 2015 – 2022 kierunkami działań szczególnie w odniesieniu do Domeny 1: Funkcjonalna Gmina – wysoka jakość usług komunalnych, komunikacyjnych i administracyjnych. Wskazuje ona na konieczność realizacji przedsięwzięć służących m.in. rozbudowie infrastruktury kanalizacyjnej, racjonalnej gospodarki odpadami, redukcji zanieczyszczeń powietrza. Ważnym obszarem wskazanym w tym celu jest także inwestycje w wiedzę i kompetencje mieszkańców KrOF głównie poprzez poprawę dostępności do edukacji przedszkolnej i usług w sferze wychowania przedszkolnego oraz systemy kształcenia i szkolenia zawodowego dopasowane do potrzeb rynku pracy. Te elementy znajdują swoje powiązanie w Domenie 2: Gmina rozwijająca swój kapitał społeczny, która uwzględnia projekty nakierowane na rozwój oferty edukacyjnej i kompleksowej opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym i szkolnym.

Na realizację zadań zawartych w Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Krakowskiego Obszaru Funkcjonalnego przeznaczona zostanie kwota w wysokości 682 404 422 EUR, w tym udział środków Unii Europejskiej w ramach programów operacyjnych wyniesie: 236 060 000 EUR w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego i 229 721 001 EUR dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowiska 2014 - 2020, natomiast wkład własny beneficjentów będzie sięgał wartości 216 623 421 EUR.

4.2 Założenia systemu wdrażania i monitorowania Strategii

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka będzie wdrażana i monitorowana przez uzgodnione i wyznaczone do tego podmioty, reprezentujące gminę, przy wykorzystywaniu dostępnych narzędzi i procedur. Wdrażanie zapisów Strategii i monitorowanie postępów w tym zakresie odbywać będzie się zgodnie z określonymi w misji rozwoju gminy Wieliczka standardami zachowań, które sformułowane zostały w sposób następujący:

1. Rozwój Gminy odbywa się w sposób **zaplanowany, przemyślany i profesjonalny**, gwarantujący racjonalność i efektywność podejmowanych działań.
2. Podejmowanie ważnych dla rozwoju Gminy i jej mieszkańców decyzji i działań odbywa się w oparciu o **zasadę transparentności, z możliwie największym udziałem jego mieszkańców** (konsultacje społeczne, partycypacja społeczna).

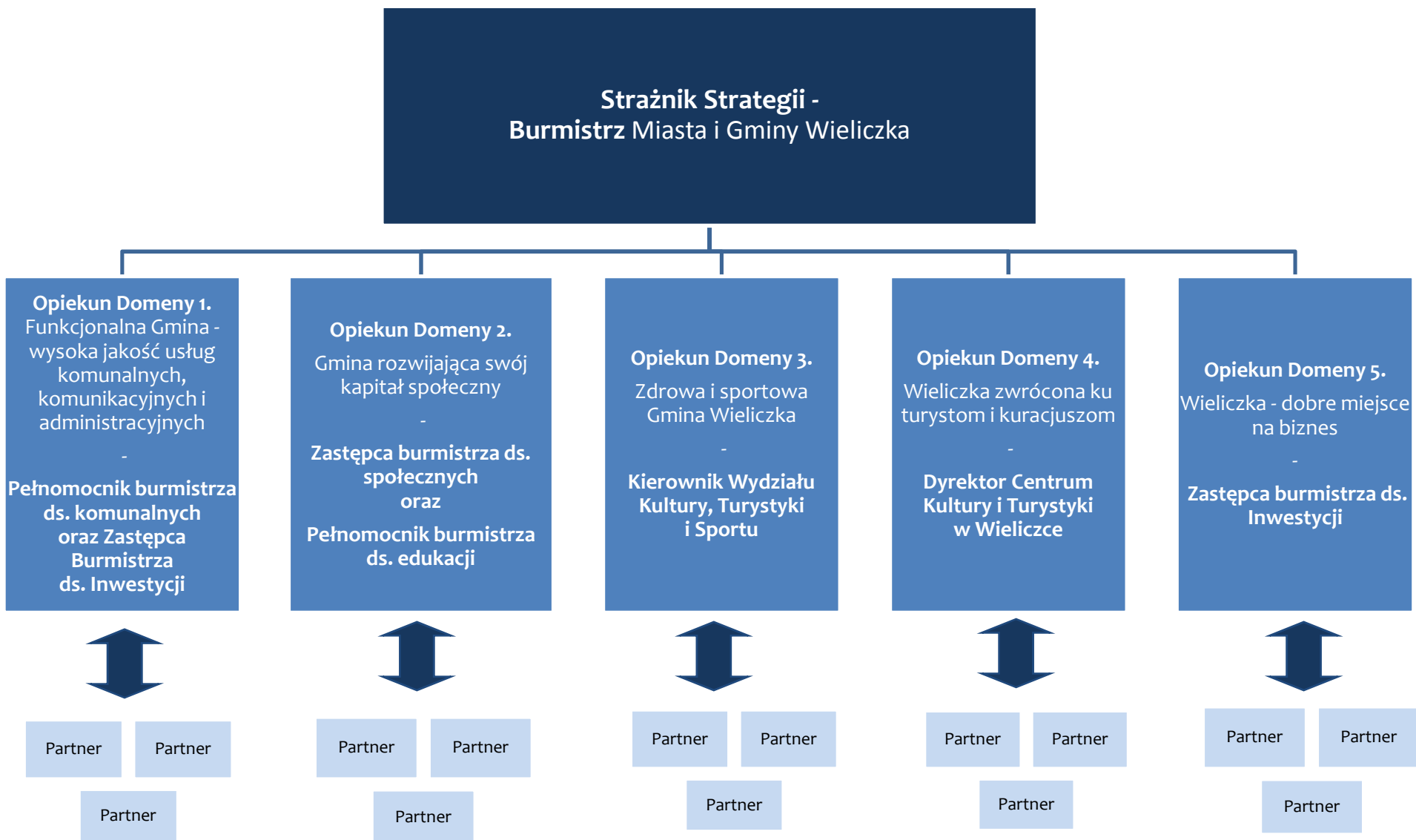
3. Kierujemy się **konsekwencją w realizacji ustalonych celów i zamierzeń** zwracając **szczególny nacisk na jakość realizowanych działań** (tj. terminowość, zapewnienie odpowiednich zasobów w tym finansowych).
4. Stawiamy na **merytorykę w podejmowanych działaniach** opierającą się na własnej wiedzy oraz wiedzy zewnętrznych ekspertów w danej dziedzinie.
5. W zarządzaniu Gminą i jej rozwojem **wykorzystujemy nowoczesne metody i technologie**.
6. **Współpraca międzysektorowa** jest kluczowa dla skutecznego i efektywnego rozwoju Gminy Wieliczka.

Podmiotami zaangażowanymi w proces wdrażania, monitorowania i oceny „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka” oraz pełniącymi określone w nim role będą:

- I. *Strażnik Strategii* – Burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka;
- II. *Opiekunowie Domen*: I – Pełnomocnik Burmistrza ds. komunalnych/Zastępca Burmistrza ds. Inwestycji; II – Zastępca Burmistrza ds. społecznych oraz Pełnomocnik Burmistrza ds. Edukacji; III – Kierownik Wydziału Kultury, Turystyki i Sportu; IV - Dyrektor Centrum Kultury i Turystyki w Wieliczce; V - Zastępca Burmistrza ds. Inwestycji;
- III. *Partnerzy* – przedstawiciele podmiotów i instytucji zaangażowanych w proces realizacji zadań w ramach poszczególnych domen strategicznych:
 - a. w ramach Domeny 1. Funkcjonalna gmina – wysoka jakość usług komunalnych, komunikacyjnych i administracyjnych będą to m.in.: Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Gminny Zarząd Dróg w Wieliczce, Zakład Gospodarki Komunalnej w Wieliczce sp. z o.o., Sekretarz Gminy, Wydział Spraw Obywatelskich, Wydział Geodezji i Urbanistyki, Wydział ds. Inwestycji, Zespół Informatyków, i in.
 - b. w ramach Domeny 2. Gmina rozwijająca swój kapitał społeczny będą to m.in.: Wydział Edukacji, Wydział ds. Kultury, Turystyki i Sportu, Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieliczce, Centrum Kultury i Turystyki w Wieliczce, Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna, Wydział ds. Inwestycji, Zespół ds. profilaktyki, Ochrony Zdrowia i Osób Niepełnosprawnych, lokalne stowarzyszenia i lokalne organizacje i in.
 - c. w ramach Domeny 3. Zdrowa i sportowa Gmina Wieliczka będą to m.in.: Solne Miasto sp. z o.o., Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Otwartego w Wieliczce, Zespół ds. Informacji, Kopalnia Soli w Wieliczce, Uzdrowisko w Kopalni Soli w Wieliczce, placówki edukacyjne z terenu Gminy Wieliczka, lokalne stowarzyszenia i organizacje działające w sferze sportu i rekreacji, lokalne media i in.
 - d. w ramach Domeny 4. Wieliczka zwrócona ku turystom i kuracjom będą to m.in.: Wydział ds. Kultury, Turystyki i Sportu, Zespół ds. Informacji, Kopalnia Soli w Wieliczce, Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka, lokalne stowarzyszenia i organizacje działające w sferze kultury i turystyki, lokalni przedsiębiorcy oferujący usługi noclegowe i gastronomiczne, lokalne media i in.;

- e. w ramach Domeny 4. Wieliczka - dobre miejsce na biznes będą to m.in.: Wydział ds. Działalności Gospodarczej, Wydział Geodezji i Urbanistyki, Wydział ds. Inwestycji, Gminny Zarząd Dróg w Wieliczce, Zakład Gospodarki Komunalnej w Wieliczce sp. z o.o., Powiatowy Cech Rzemieślników i Przedsiębiorców w Wieliczce, przedsiębiorcy lokalni i in.;

Dodatkowo, Strażnik Strategii wraz z Opiekunami Domen współtworzą Zespół ds. wdrażania i monitoringu Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka.

STRAŻNIK STRATEGII:

- inicjuje i koordynuje proces monitoringu;
- określa standardy bieżącego monitorowania wdrażania Strategii (wprowadza niezbędne zmiany do procedury monitoringu);
- koordynuje pracę Opiekunów domen oraz pracę Zespołu ds. wdrażania i monitoringu Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka;
- scala i opracowuje uzyskane od Opiekunów domen informacje oraz przygotowuje rekomendacje dot. wdrażania Strategii;
- zabiega o zapewnienie finansowania dla planowanych przedsięwzięć strategicznych (monitoruje możliwość pozyskania środków zewnętrznych);
- mobilizuje zasoby na rzecz realizacji działań zapisanych w Strategii (wdrażania Strategii);
- odpowiada za aktualizację zapisów Strategii.

68

OPIEKUNOWIE DOMEN:

- w sposób stały monitorują realizację zadań i stopień osiągnięcia celów w ramach poszczególnych domen;
- pozyskują i agregują informacje i dane mające służyć monitoringowi danej domeny;
- formułują rekomendacje dotyczące wdrażania zapisów poszczególnych domen;
- przygotowują i przekazują Strażnikowi Strategii cykliczną informację dot. stanu wdrażania zapisów domen;
- pod przewodnictwem Strażnika Strategii wchodzi w skład Zespołu ds. wdrażania i monitoringu Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka;
- podejmują działania na rzecz angażowania partnerów do realizacji założeń poszczególnych domen.

PODMIOTY ZAANGAŻOWANE W PROCES MONITORINGU DOMEN:

- przekazują Opiekunom domen informacje nt. realizowanych zadań wpisujących się w założenia poszczególnych domen oraz statystyki i dane pomocne w procesie monitorowania wskaźników rezultatu dla domen;
- zgłaszają Opiekunom domen pojawienie się trudności lub dodatkowe potrzeby związane z wdrażanymi zadaniami uwzględnionymi w Strategii.

4.3 Wskaźniki monitorowania realizacji Strategii

Podstawowym celem systemu monitorowania Strategii jest weryfikacja skuteczności działań, określonych w ramach celów strategicznych i operacyjnych ujętych w dokumencie. Tym samym monitoring realizacji Strategii prowadzony będzie w odniesieniu do dwóch poziomów agregacji danych:

I. wskaźników produktów i rezultatów mających swoje źródło w efektach poszczególnych zadań, uwzględnionych w planach działań dla domen strategicznego rozwoju;

II. zbiorczych wskaźników produktów, rezultatów oraz oddziaływania analizowanych w oparciu o ujęty w Strategii zakres podstawowych wskaźników, określonych dla poszczególnych celów strategicznych. W celu stworzenia odpowiedniego tła, wartości wskaźników powinny być umiejscowione w szerszym kontekście (powiatowym, regionalnym, krajowym), stąd, w miarę dostępności danych, informacje na temat wartości wskaźników będą prezentowane:

- w liczbach bezwzględnych (lub procentowo),
- w porównaniu do średniej powiatu i średniej wojewódzkiej,
- w ujęciu zmiany od roku bazowego oraz ostatniego badania (w przypadku wskaźników wywoływanych w badaniach) – dynamika.

Wskaźniki służące monitorowaniu realizacji Strategii, odnoszące się do poszczególnych jej domen strategicznych i celów (poziom II) przedstawiono poniżej.

Domena 1. **Funkcjonalna gmina – wysoka jakość usług komunalnych, komunikacyjnych i administracyjnych.**

Nazwa wskaźnika	Jednostka pomiaru	Źródło
Cel strategiczny I. Zapewnienie powszechnej dostępności usług komunalnych dla mieszkańców miasta i gminy Wieliczka.		
Odsetek mieszkańców korzystających z instalacji w ogóle ludności (wodociąg, kanalizacja, gaz)	%	BDL GUS
Nakłady przeznaczone w danym roku na inwestycje i projekty związane z likwidacją niskiej emisji (w tym modernizacja ciepłowni i kotłowni, systemy solarne, termo-modernizacje)	zł	UMiG Wieliczka
Cel strategiczny II. Podniesienie dostępności transportowo-komunikacyjnej Gminy Wieliczka.		
Ilość handlowych wozokilometrów w relacji Wieliczka - Kraków	wkm	UMiG Wieliczka / MPK Kraków
Ilość handlowych wozokilometrów w relacji Wieliczka – sołectwa	wkm	UMiG Wieliczka / MPK Kraków
Liczba dostępnych miejsc na parkingach typu P&R	sztuk	UMiG Wieliczka

Cel strategiczny III. Podnoszenie jakości usług administracyjnych – przyjazny i sprawny urząd.		
Liczba usług administracyjnych możliwych do zrealizowania drogą elektroniczną (e-administracja)	sztuk	UMiG Wieliczka
Liczba środków przekazanych w danym roku budżetowym do dystrybucji w ramach budżetu partycypacyjnego	zł	UMiG Wieliczka
Liczba konsultacji społecznych przeprowadzonych w ciągu roku	sztuk	UMiG Wieliczka

Domena 2. Gmina rozwijająca swój kapitał społeczny.

Nazwa wskaźnika	Jednostka pomiaru	Źródło
Cel strategiczny I. Tworzenie funkcjonalnego systemu świadczenia wysokiej jakości usług edukacyjnych w Gminie Wieliczka		
Średni wynik uczniów w egzaminie gimnazjalnym w stosunku do średniej krajowej w danym roku	%	BDL GUS
Średni wynik w procentach osiągnięty przez uczniów ze sprawdzianu po szkole podstawowej w danym roku	%	OKE Kraków
Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w danym roku	%	BDL GUS
Cel strategiczny II. Poszerzanie oferty kulturalnej oraz możliwości rozwijania zainteresowań.		
Liczba programów/przedsięwzięć/inicjatyw kulturalnych wspieranych przez gminę	sztuk	UMiG Wieliczka
Liczba wybudowanych/zmodernizowanych obiektów kulturalnych pozwalających mieszkańcom gminy rozwijać talenty i pasje	sztuk	UMiG Wieliczka
Cel strategiczny III. Minimalizowanie społecznych kontrastów związanych z zagrożeniem wykluczeniem społecznym		
Liczba osób pochodzących ze środowisk dysfunkcyjnych objętych wsparciem psychologiczno-pedagogicznym	osób	UMiG Wieliczka
Liczba osób starszych z terenu gminy objętych opieką całodobową lub opieką w miejscu zamieszkania	osób	UMiG Wieliczka
Liczba nowych /zaadoptowanych mieszkań komunalnych oddanych do użytku w danym roku	sztuk	UMiG Wieliczka

Cel strategiczny IV. Tworzenie warunków dla budowania aktywnej i obywatelskiej postawy mieszkańców Gminy		
Liczba zgłoszonych oddolnych inicjatyw w konkursach na środki w ramach budżetu partycypacyjnego	sztuk	UMiG Wieliczka
Liczba osób biorących udział w konsultacjach społecznych	osób	UMiG Wieliczka
Liczba aktywnych NGO działających na terenie gminy	sztuk	UMiG Wieliczka

Domena 3. Zdrowa i sportowa Gmina Wieliczka

71

Nazwa wskaźnika	Jednostka pomiaru	Źródło
Cel strategiczny I. Tworzenie warunków dla rozwoju rekreacji rodzinnej w Gminie Wieliczka		
Liczba zrealizowanych projektów poszerzających bazę infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na terenie gminy	sztuk	UMiG Wieliczka
Liczba punktów rekreacyjnych włączonych do wspólnego systemu oznaczeń	sztuk	UMiG Wieliczka
Cel strategiczny II. Kreowanie wizerunku Wieliczki jako rozpoznawalnego ośrodka sportowo-treningowego		
Liczba zorganizowanych przez gminę imprez sportowych o charakterze ponadlokalnym w danym roku	sztuk	UMiG Wieliczka
Liczba publikacji w mediach ponadlokalnych nt. wydarzeń sportowych organizowanych na terenie gminy Wieliczka	sztuk	UMiG Wieliczka
Cel strategiczny III. Promocja zdrowia i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców Gminy.		
Liczba programów profilaktycznych zrealizowanych na terenie gminy w danym roku	sztuk	UMiG Wieliczka
Liczba osób uczestniczących w programach profilaktycznych w danym roku na terenie gminy	osób	UMiG Wieliczka
Liczba wydarzeń promujących zdrowy i aktywny styl życia	sztuk	UMiG Wieliczka

Domena 4. Wieliczka zwrócona ku turystom i kuracjusom

Nazwa wskaźnika	Jednostka pomiaru	Źródło
Cel strategiczny I: Wydłużenie pobytu turysty i kuracjusza na terenie Gminy Wieliczka		
Liczba turystów korzystających z produktów turystycznych dostępnych na terenie Gminy	osób	UMiG Wieliczka BDL GUS Kopalnia Soli w Wieliczce
Liczba wydarzeń kulturalno-turystycznych zorganizowanych w danym roku	sztuk	UMiG Wieliczka
Cel strategiczny II: Zintegrowanie działań w obszarze turystyki		
Liczba wspólnych, zintegrowanych przedsięwzięć o charakterze turystycznym zrealizowanych we współpracy z Gminą Wieliczka	sztuk	UMiG Wieliczka
Liczba odwiedzających turystyczną witrynę Wieliczki	ilość wejść na stronę	UMiG Wieliczka
Liczba udzielonych noclegów turystom krajowym i zagranicznym	sztuk	BDL GUS
Cel strategiczny III: Rozwój oferty w zakresie turystyki biznesowej i kongresowej.		
Liczba wydarzeń o charakterze kongresowym w danym roku	sztuk	UMiG Wieliczka

Domena 5. Wieliczka dobre miejsce na biznes

Nazwa wskaźnika	Jednostka pomiaru	Źródło
Cel strategiczny I. Prowadzenie polityki proinwestycyjnej Gminy zapewniającej zrównoważony środowiskowo rozwój gospodarczy .		
Liczba nowych inwestorów w WSAG	sztuk	UMiG Wieliczka
% wykorzystanej przez inwestorów powierzchni WSAG	%	UMiG Wieliczka
Liczba publikacji/działań promocyjnych zachęcających do inwestycji w WSAG	sztuk	UMiG Wieliczka
Cel strategiczny II. Wzmacnianie rozwoju i konkurencyjności lokalnych przedsiębiorstw.		
Liczba podmiotów gospodarczych z branży turystycznej, które skorzystały z gminnego wsparcia	sztuk	UMiG Wieliczka
Liczba podmiotów gospodarczych działających w sferze turystycznej	sztuk	CEIDG
Liczba branżowych wydarzeń gospodarczych zorganizowanych na terenie gminy w danym roku	sztuk	UMiG Wieliczka

4.4 Procedury wdrażania i monitorowania Strategii

W procesie wdrażania oraz weryfikacji i oceny stopnia realizacji zamierzeń strategicznych przewidziano trzy podstawowe procedury postępowania. Są to:

A. Procedura prowadzenia sprawozdawczości oraz weryfikacji i oceny postępów w realizacji zamierzeń strategicznych.

Sprawozdania z postępów w realizacji zadań uwzględnionych w Strategii przygotowywane są raz w roku i obejmują sprawozdanie końcoworoczne. W tym celu podejmowane są następujące działania:

- a. Opiekunowie Domen pozyskują od Partnerów informacje na temat zadań strategicznych zrealizowanych/będących w realizacji/planowanych do realizacji w danym roku kalendarzowym. Dane zbierane zawierają informacje takie jak m.in.: harmonogram, osiągnięte efekty (wskaźniki produktów i rezultatów), napotkane/potencjalne trudności i problemy, niezbędne do zrealizowania zadania zasoby.

Dane gromadzone są do 15 września.

- b. Opiekunowie Domen agregują pozyskane informacje i w oparciu o nie opracowują częściowe sprawozdania dotyczące poszczególnych domen. Sprawozdanie zawiera: opis stanu wdrażania zapisów domeny, rekomendacje dotyczące wdrażania zapisów poszczególnych domen w kolejnym okresie sprawozdawczym i listę zadań planowanych do realizacji w ramach domeny na kolejny rok budżetowy, w tym nowych propozycji zadań. Opiekunowie domen sprawozdania przekazują do Strażnika Strategii.

Sprawozdania częściowe przekazywane są do 1 października.

- c. W ciągu 10 dni od otrzymania sprawozdań częściowych Strażnik zwołuje spotkanie Zespołu ds. Wdrażania i Monitoringu Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka, podczas którego konsultuje ujęte w sprawozdaniu wyniki monitoringu, rekomendacje oraz listę zadań planowanych do realizacji w kolejnym roku budżetowym.
- d. Na kolejnej, następującej po spotkaniu Zespołu ds. wdrażania i monitoringu Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka, sesji Rady, Strażnik Strategii przedstawia wyniki sprawozdania z realizacji zamierzeń strategicznych wraz z listą zadań proponowanych do uwzględnienia w budżecie gminy na kolejny rok. Informacje z systemu monitorowania służą zarządzającym realizacją „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka” na lata 2015-2022 do sprawowania bieżącego nadzoru nad postępami.

B. Procedura prowadzenia polityki informacyjnej Strategii.

Upowszechnianie wśród mieszkańców gminy Wieliczka informacji o realizowanych i zrealizowanych zamierzeniach strategicznych stanowi odzwierciedlenie standardów zachowań określonych w misji rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka, mówiących o transparentności i przejrzystości w relacjach władz z mieszkańcami. Podmiotem odpowiedzialnym za prowadzenie polityki informacyjnej w ramach Strategii jest Strażnik Strategii we współpracy z Opiekunami Domen.

- a. Opiekunowie Domen prowadzą wystandaryzowaną bazę danych dot. postępów w realizacji zamierzeń strategicznych.
- b. Przynajmniej raz w roku Opiekunowie Domen przygotowują notatkę medialną dotyczącą postępów w realizacji przedsięwzięć strategicznych oraz o planowanych do realizacji zadaniach. Notatka przekazywana jest Strażnikowi Strategii, który upowszechnia ją wśród wszystkich Partnerów Strategii, lokalnych i regionalnych mediów oraz publikuje na stronie internetowej gminy (www.wieliczka.eu).

74

C. Procedura uruchamiania przeglądu strategicznego.

Przegląd i aktualizacja dokumentu „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wieliczka” na lata 2015-2022 odbywać będzie się co kilka lat (3-7 lat) od momentu przyjęcia Strategii przez Radę Miasta i Gminy. Poszczególne kroki uruchomienia tego procesu są następujące:

- a. Opiekunowie Domen zgłaszają Strażnikowi Strategii konieczność uruchomienia procedury aktualizacji dokumentu Strategii.
- b. Strażnik Strategii na sesji Rady Miasta i Gminy przedstawia wniosek o rozpoczęcie procesu przeglądu strategicznego.
- c. W oparciu o decyzję Rady Miasta i Gminy Strażnik Strategii we współpracy z opiekunami Domen określa sposób przeprowadzenia (w oparciu o własne zasoby lub z udziałem konsultantów zewnętrznych) oraz przygotowuje harmonogram procesu aktualizacji Strategii. W ramach procesu, weryfikacji poddane zostają: misja rozwoju Wieliczki i jej aktualność w kontekście zmian zachodzących w zakresie zasobów gminy i jej otoczenia (KOM, województwa, kraju), cele strategiczne i operacyjne i ich adekwatność do zweryfikowanej misji rozwoju (w szczególności do domen strategicznego rozwoju), zadania.